

DARBININKAS

XLVI NR. 4.

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

ANTRADIENIS - TUESDAY, SAUSIS - JANUARY, 17, 1961

910 WILLOUGHBY AVE.,
BROOKLYN 21, N. Y.

10 CENTU

Amerika dabar gyvena Eisenhowerio išėjimu ir Kennedy atėjimu

Prezidento Kennedy inauguracija bus ši penktadienį

Šios savaitės kitus įvykius nustelbia naujo prezidento inauguracija, naujos vyriausybės narių apklausinėjimas senato komisijoje, naujos vyriausybės planai.

DIDESNĖS IŠKILMĖS, DIDESNI IR RŪPESČIAI

Inauguracija sausio 20 rengiama su didelėmis iškilėmis. Visi pakvietimai išdalyti, visi viešbučiai išnuomoti. Baliuje bus 15,000; paraded bus 30,000; žiūrovų 500,000, nors paradas truks tik 2:46 val. (prezidento Eisenhowerio 4:39). Kennedy panoros, kad būtų pakviesta

daugiau merininkų, rašytojų, mokslininkų (tarp jų pakviesti ir Arthur Miller, prokomunistas, prof. Linus L. Pauling, su kuriuo daug vargo turėjo senato komisija). Prezidentas Eisenhoweris labiau kvietė pramonininkus. Iš Brooklyno ke-

pyklų nugabenta tortų, kuriems suvartota 400 tuzinų kiaušinių, 600 svarų sviesto, 600 svarų miltų, 600 svarų cukraus.

Tai vis linksmoji ir iškilmingoji dalis, kuriai pasibaigus prieš akis stos rimtas faktas: nors prezidentas Eisenhowe-

ris perėmė Ameriką Korejos karo metu, o Kennedy perima taikos metą, tačiau Amerika yra kritiškesnėje padėtyje dabar nei anks 1952 metais.

Dėl to su didesniu laukimu sutinkami naujos vyriausybės žmonių pasisakymai, kaip jie tvarkys tuos reikalus, kurie paliko nesutvarkyti senosios vyriausybės.

Eisenhowerio pasiektos viršūnės ir nuvilto viltys

Kongrese sausio 12 buvo paskaitytas prez. Eisenhowerio pranešimas apie 8 metų laimėjimus ir paliktas naujai vyriausybei problemas. Eisenhowerio

pareiškimus paprastai demokratams priimdavo palankiai. Bet šiuo tarpu rado, kad laimėjimai perėti, vaidas ružavesnis, negu yra iš tikrųjų Amerikos

tarptautiniuose santykiuose ir ūkiniame gyvenime.

Joseph Alsop (NYHT) sustojo prie prezidento kalbos vieno pareiškimo: kad jo vyriausybė "atvedė Ameriką į nebūtas viršūnes". Dėl to pareiškimo laikraštiniams karčiai atsiliepė: "Firmiausia nedarbas pasiekė per paskutinius dvidešimt metų nebūtas viršūnes. Doleris, kurio sveikumu taip rūpinosi prezidentas, pasiekė nebūta tarptautinėje rinkoje per trisdešimt metų kritimo viršūnę. Pagal prezidento prilydžius jo paties pareigūnų atsiliėpimus Amerikos padėtis užsieniuose pasiekė taip pat paskutinių laikų istorijoje kritimo viršūnę".

Esą prezidentas Eisenhoweris yra vienas iš tų, kurie imasi sunkių problemų ir pavojingų situacijų su dideliu nerūpestingumu ir tikėjimu, kad laikas pašalins sunkenybes ir sumažins pavojus.

Vokiškasis N. Y. Staats-Zeitung u. Herald: Eisenhowerio eros, kaip ją pavadino Dulles, laimėjimai yra nusėti su daugybe vilčių ir sunaikintų svajonių skeveldrom.

ROBERT F. KENNEDY

ROB. KENNEDY APIE JAUNIMĄ

Ar duos ir naujus auklėjimo idealus?

Robert F. Kennedy sausio 11 Pittsburghe sportininkus aliamavo dėl moralinio ir fizinio susilpimo, kuris yra ištikęs Amerikos jaunimą. Minėjo faktus:

1. Korėjoje beveik 50 proc. amerikiečių karių, kurie buvo paimti ir nelaisvę, mirė pakeičiant belaisvių stovyklas. Priežastis: amerikiečiai belaisviai daugumą tesirūpino savim ir nesuteikė pagalbos savo sužeistiem ar sergantiems draugam, leisdami jiems mirti nuo šaltio.

2. Vienas iš trijų amerikiečių karių, paimtų ir nelaisvę Korejoje, koliaoravo su Kinijos komunistais. Vienas iš dešimties virto šnipu.

3. Toki apgailėtini skaičiai tvirtina kitų tyrimų rodomą faktą, kad "mūsų vyrų neturėjo tikėjimo, kuris juos būtų palaikęs; tikėjimo Dievu, religija, savo šeima".

4. Priminęs televizijos skandalą, kuriame Charles Van Doren laimėjo 129,000 apgaulės būdu, Kennedy stebėjosi visuomenės abejingumu ar net palankumu apgaulėi, nes "trys iš keturių sakėsi būtų padarę taip pat kaip Van Doren".

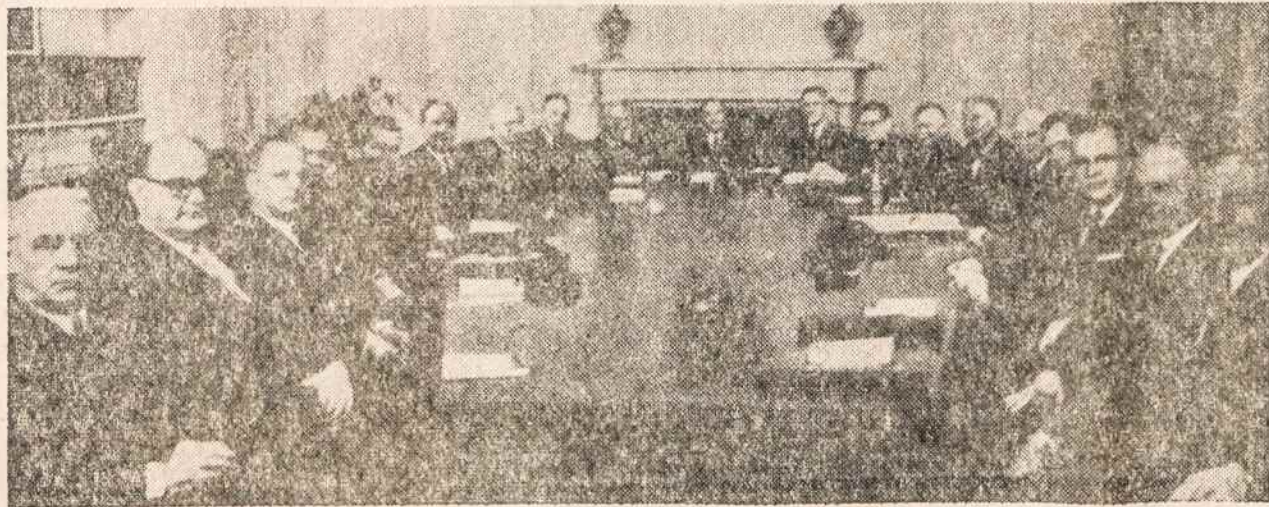
5. Priminęs trejų metų praktiką betardant unijų korupciją, kalbėjo: "Labiausiai pritrėnkiantis dalykas buvo tai, kaip korupcija yra išplitusi ir kartais net garbinama".

6. Tarp 1950 ir 1957 iš 5,200,000 amerikiečių, pašauktų į kariuomenę, apie 40 proc. buvo pripažinti netinkami dėl fizinų ar moralinių trūkumų.

7. Sešiuose bandymuose, kuriuose buvo tikrinama jėga ir susikordinavimas, Amerikos vaikų 58 proc. bandymų neišlaikė, europiečių tik 8.7 proc. Kennedy kalbėjo, kad netrukus naujasis prezidentas pakvies jaunimą dalyvauti akcijoje už amerikiečio moralinį ir fizinį atgimimą.

Kiek vokiečiai surūko ir prageria

Vokietijos išlaidos rūkalam ir gėralam 1960 pasiekė viršūnę — apie 4.5 milijard. dol. Tai 10 procentas visų krašto pajamų ir dvigubai didesnė suma biudžete krašto apsaugos sumos.

EISENHOWERIO VYRIAUSYBES susirinko paskutinį sykį pilnos sudėties.

Kennedy žmonių neaiškūs pažadai ir nuogastavimai

Senate sausio 12 su pareiškimais atėjo ir naujos valdžios žmonės — labiausiai buvo lauktas naujo valstybės sekretoriaus Dean Rusk pareiškimas. N. Y. Times jo pareiškimą pavadino nauja nuotaika užsienių politikoje. Tačiau skaitančiam tuos pareiškimus nauja buvo tik tai, kad Rusk vengė ką nors aiškaus pasakyti. Atsakymus į klausimus vėlė į daugybę žodžių be aiškios minties. Kai kurie senatoriai buvo priversti net pakartotinai ir konkrečiai klausiti: taip ar ne? Iš jo atsakymų galima buvo suvokti tokius pagrindinius nusistatymus:

— Viršūnių konferencijos naudingos, kai jos yra paruoštos ir tinkamu laiku.

— Reikia remti atsilikusias

tautas, neužmirštant santykių su Europa.

— Dabartinė aplinkybėm nemato galimybių santykius su raudonąja Kinija sunormalinti.

— Nėra prasminga dabar reikalauti, kad Amerika turėtų Jungtinėse Tautose daugiau balsų kaip vieną.

— Dėl neutralių valstybių — nereikia laikyti priešais tų valstybių, kurios neina su mumis (pastebima, kad šiuo klausimu Rusk labiausiai išsiskyrė su J. F. Dulles).

— Amerikos prestižas šandien nėra tokio aukščio kaip prieš 15 metų.

— Komunizmo jėga ir dinamizmas yra šiandien didesnis nei bet kada.

Stevensonso pareiškimas

A. Stevensonas, sausio 12 Chicagoje spaudai pareiškė: padėtis tamsi ir niūri; komunistinė Kinija vis sunkiau sulaukoma nuo priėmimo į Jungtines Tautas.

ARGENTINOS KATALIKAIŠKI PRIEŠ penktadienį išvyksta į mišias ir "Pakristang". Tą progą pašalins šios jų nuotraukos, kurios laikomos "oficialios".

Belgija kelyje į skilimą

Belgijos parlamento priėmė vyriausybės pateiktą "rimtos padėties" įstatymą 115 balsų prieš 90 sausio 13. Belgijos socialistai sausio 14 kraipėsi į

karalių, kad būtų pakeista Belgijos konstitucija. Pietinės Belgijos dalis, vadinami valonai, nori autonomijos savarankiškai tvarkytis. Toje dalyje socialistai kaip tik turi 60 proc. daugumą; ten suteikta ir didžioji pramonė. Tai prancūziškoji Belgijos dalis, šiaurinė dalis yra flamų, kurie savo kultūra artimesni olandams.

KONGO DZIUNGLES

Chaosas plečiasi

Lumumbos šalininkai iš Stanleyville veržiasi į Kasavubu valdomą sritį Juos remia Sovietai. Buvo paleistas gandas, kad ir Lumumba išstrūkęs iš kalėjimo, sukilus riaušėm tarp jį saugojusios kariuomenės. Bet gandas paneigtas. Kas ten tikrai dedas, kas yra tik gandas, sunku susivaišyti.

— Kongo prezidentas Kasavubu kreipėsi į gen. sekretorių Hammarskjöldą, kad atsiimtų JT atstovą indą Dayal, kuris veikia Lumumbos naudai.

— Kom. Kinija pasižadėjo remti Kongo Lumumbą.

Į kur veda Kongą Jungtinių Tautų intervencija?

Jungt. Tautų vienuolikos komisija, kuri lankosi Kongo, numatė pasikalbėti su Lumumba. Komisija nori "taikos". Taigi su taikinti Lumumbą su Kasavubu. Tai tokis pat neris, kaip Amerikos diplomatų noras sutaukinti Kinijos Chiang Kaišeką su Mao Tsetungu, o dabar Anglijos ir Prancūzijos noras sutaukinti Laos provokacine vyriausybe su "neutralistais" ir komunistais.

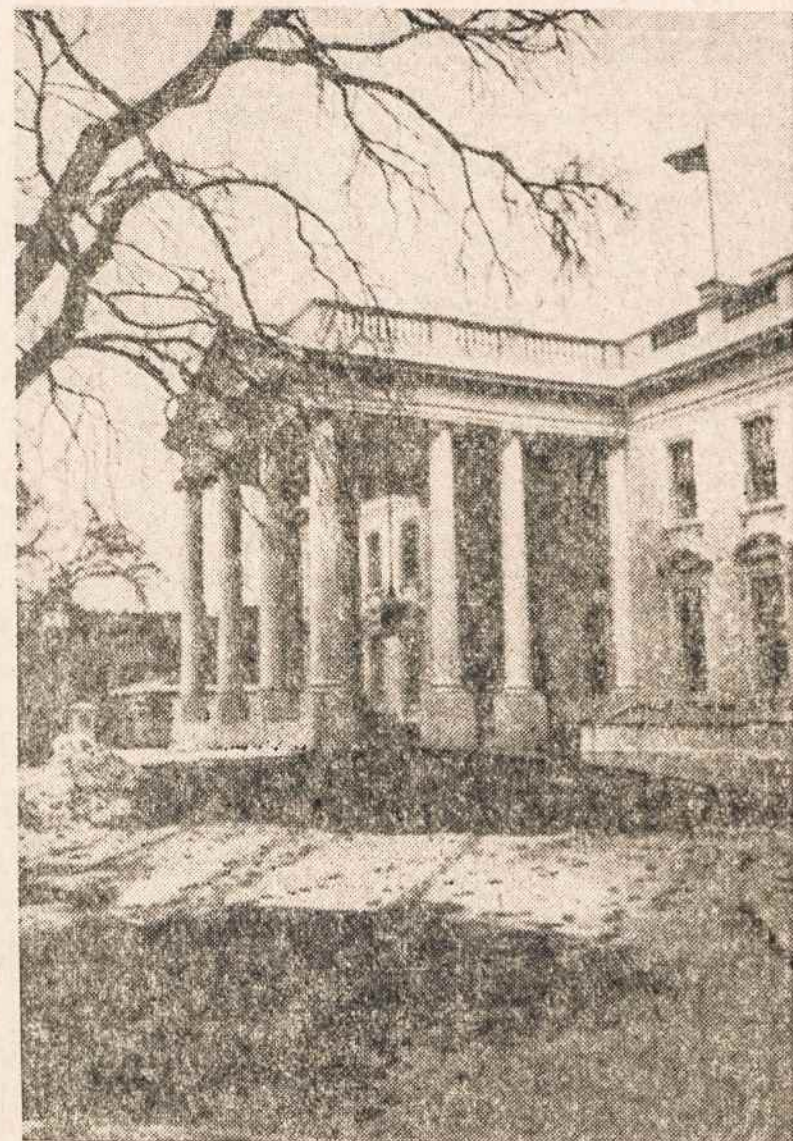
— Lenkijos konsulas R. S. Zieliński Australijoje paprašė azylu.

— Laos komunistai perėmė kovos iniciatyvą ir eina pirmyn.

— Saugumo Taryboje sausio 14 buvo atmetas Sovietų skundas prieš Belgiją, kad ji kišasi į vidaus reikalus Kongo — ji leido Mobutu kariuomenei pasinaudoti Ruanda Urundi teritorija, kuri yra Belgijos protektorate. Sovietai siūlė pašalinti belgus iš protektoriatų. Kai jų siūlymas buvo atmetas, sakėsi kroipėsi į T. Tautas.

— Castro lėpė laukti invazijos dar iki Kennedy inauguracijos, o paskui pareiškė viltį, kad Kennedy busias kitokios politikos.

— Kuboje iš 161 cukraus fabriku veikia tik 30.

BALTIEJI ROMAI laukia naujo šeiminko.

KENNEDY IR AMERIKOS KATALIKAI

Ne visi juo patenkinti, bet viltis sudeda į jį tie, kurie žvelgia į jį kaip į politikos meistrerį

Kennedy dabar dienos žmogus ir įvairių žmonių įvairiai vertinamas. Skirtingai jį vertino ir katalikai. Tai konstatavo katalikų žurnalas View sausio nr., surinkdamas katalikų laikraščių pasisakymus dėl Kennedy. Pvz. America nebuvo patenkinta Kennedy pastangom "pataikauti fanatikam". Providence Visitor rodėsi, kad Kennedy taikstosi prie "protestantų nusistatymų". Tačiau pats View žurnalas aiškiai pasisako už Kennedy. Ne dėl to, kad jis katalikas, bet kad jis tinkamas valstybininkas.

KUBOS BAZĖJE

— Kubos arkivyskupas Enrique Perez Scrantes paragino tikinčiuosius sudaryti bendrą frontą prieš komunistus, kurie įsigali Kuboje.

— Argentinos prezidentas Frondizi pasisakė už Amerikos ir Castro derybas. Argentina nenumato santykių su Kuba nutraukti. Sešios pietų Amerikos valstybės juos yra nutraukusios.

— Kennedy vyriausybė numato uždrausti įvežti iš Kubos tabaką, vaisius, daržoves. Tabako įsivežta kasmet už 40 mil., daržovių — vaisių už 10-12 mil. Dėl cukraus neįsileidimo Kuba turi 300 mil. nuostolių.

— Kubos priešlėktuvinė praeitą savaitę, belaukdama agresijos iš Amerikos, vieną aktyvą per 80 mylių nuo sostinės nušovė. Pasirodė tai Kubos lėktuvas, abudu lakūnai komunistai buvo nušauti.

— Kuboje Castro sustiprino kovą su sukilėliais ir pasiuntė didelius kiekius kariuomenės jų gaudyti į kalnus.

"Kennedy laimėjo — savo laikraštis — ne dėl savo amžiaus ir dėl savo religijos, bet dėl to, kad jis yra politikos meistreris geriausia šio žodžio prasme".

Iš tų politiko privalumų laikraštis sustoja prie vieno:

"Kennedy taip pat parodė, kad jis susidaro savo nuomonę, prieš tai išklausęs kitų iš visų pusių. Jis išstudijuoja klausimą, padaro sprendimą ir tada eina prie kito dalyko. Jei kas nesiseka, nenusimena, nesigriebia kitos minties, bet sustiprina pastangas padėčiai taisyti".

Laikraštis sumini paties Kennedy pareiškimą, kaip politikas turi elgtis:

"Jūs turite pasitikėti savo sprendimu. Jūs klausiate žmonės patarimo, bet jūs gaunate skirtingus patarimus, kai jūs klausiate skirtingus žmones... Aš manau, gera gauti kitų nuomones, bet jums priklauso pasirinkti, su kuria nuomone jūs sutinkate".

Laikraštis padaro savo išvadą dėl Kennedy: "Jis yra View 1960 žmogus ne dėl to, kad jo išrinkimas buvo laimėjimas katalikam, bet dėl to, kad tai įnašas į demokratijos laimėjimus".

★

Jei yra nerimo dėl Kennedy, taip kaip tik dėl to, ar jis sugebės ir pajėgs laikytis to, ką jis pasakė — daryti savo sprendimą, nepaisydamas patarėjų, kurie daugelyje kelia nepasitikėjimą.

VĖL NELAIMĖ JŪROJE

Amerikos aviacijos radaro bokštas, kuris buvo pritvirtintas Atlante per 80 mylių nuo New Yorko, sausio 15 audros ir vėjo buvo nuverstas. Zuvo tuo metu buvę jame 27 gulos vyrai. Pagalbos nebuvo galima suteikti — kliudė menkas matomumas, bangos iki 35 pėdų aukščio.

— Prez. Eisenhoweris sausio 14 įsakė Amerikos piliečiam aukštą iš užsienių perkelti ir laikyti tik Amerikoje.

Nacizmas Amerikoje?

Bostono sausio 15 buvo didelis sujudimas — demonstracijos prieš Amerikos nacionalsocialistus, kurie išstatė piketus, uniformuotus su nacių ženklais, prie kino, rodančio filmą "Exodus".

RAUDONŲJŲ PRIEŠAS NR. 1 — Kubos arkivyskupas E. Perez Serantes.

Taip mirė Rusijos demokratija

IS RUSIJOS PRAEITIES (2)

Vakariečių dvigubas žaidimas Rusijoje • Ką veikė britų laivynas Baltijos jūroje? • Čekai ir prancūzai išduoda gen. Kolčaką • Gen. P. Vrangelio paskutinės pastangos • Rumunų kulkosvydžiai ir ukrainiečius bėglius • Raudonųjų dviveidiskumas ir baltųjų rusų žilubumas • Kas padarė didžiausią klaidą antrame Didžiajame kare? • Ko laukia raudonoji Maskva?

Savo misijas Rusijon sąjungininkai atsiuntė tiksliai 1918 gruodžio mėn. Prancūzų generolas H. Berthelot žadėjo paremti 12 divizijų, bet jos nepasirodė. Anglija rėmė Kaukazo tautų nepriklausomybę, kad sudarytų Rusijai užtvaną į Persiją ir Artimuosius Rytus. Bet toji parama buvo silpna ir vėliau bolševikų spaudimo neatlaikė.

Tuo tarpu baltieji generolai dar laikėsi išstus 1919 metus. Buvo momentų, kad Kolčakas, Denikinas, Milėris, Judeničas supo bolševikus iš visų šonų ir spaudė į gniužulą. Maskvoje ir Petrapily kilo badas, sustojo pramonė, prasidėjo anarchija. Baltiesiems tereikėjo kiek didesnės paramos ginklais, kad revoliucija būtų užgnaužta. Jos nesulaukė.

Anglai, plaukioję Baltijos mariose, Petrapilio ir Kronštato nepuolė. Kai gen. Judeničas priartėdavo prie Petrapilio, jam pristigdavo ginklų ir maisto. Kai traukėsi, vėl jų gaudavo iš anglų. Sibire čekų generolas Gajda išėjo prieš Kolčaką. Baltasis generolas buvo išduotas, o prancūzų gen. Janin parduotas bolševikam. Bolševikai atsigriebė visoje pietų Rusijoje. Kai Ukrainos žmonės bėgo per Pruto upę į Rumuniją, jie buvo pasitikti kulkosvydžiais. O rumunai gi buvo rusų sąjungininkai Didžiajame kare ...

Antibolševikinis frontas 1920

m. dar laikėsi Kryme. Jam vadovavo baronas P. Vrangelis. Buvo sudaryta pietų Rusijos vyriausybė. Prancūzai ją rėmė. Ypač, kai bolševikai prasilaukė rytuose iki Varšuvos, kur juos pasitiko gen. Weygandas. Bet baltųjų jau nebebuvo galima išgelbėti. Anglai tam nepritarė. Jie priekaištavo prancūzams už paramą Krymui, o kai maršalas Pilsudskis bolševikus atstūmė beveik iki Dniepro, Anglijos premjeras Lloyd George įsakė lenkam taikytis. Tai buvo pareikšta S. Pateckiu, (?) lenkų pasiuntiniui Londone. Bolševizmas buvo išgelbėtas nelaimei ne tik Rusijos, bet ir viso pasaulio.

★

SIOJE TRAGEDIJOJE didelį vaidmenį turėjo dviveidiskumas ir žilubumas. Dviveidiški buvo raudonieji. Jie skelbė laisvę, viliodami Rusijos žmones, o nešė vergiją. Jie kalbėjo apie Rusijos tautų laisvą apsisprendimą, bet griebėsi ginklo ir prievartos, kai Baltijos, Ukrainos, Lenkijos ir Kaukazo žmonės apsisprendė už nepriklausomybę. Ant visų pagaikščių kėlė demokratinis šūkius, bet viršum jų iškėlė žiauriai diktatorinį režimą.

Žilbi buvo baltieji generolai. Kone visi buvo respublikonai, neketinę caristinio režimo gairinti, bet pasiryžę išlaikyti caristinę imperiją. Jie tebekalbėjo ir šūkavo apie "nedalomą Ru-

siją", kai jos pakraščiai jau plyšinėjo ir kūrėsi nepriklausomos valstybės. Nenorėdami nieko atsisakyti, jie prarado visą. Prarado progą sudaryti tikrą demokratinę Rusiją, kuri būtų buvusi palaima sau ir kitiems.

PRIEŠ INAUGURACIJĄ. Zvilgnis ateitin...

DŽIUNGLIŲ DAKTARAS

Dienos veidai

Dr. Tom Anthony Dooley — vyras jaunas, 34 metų, bet išgarsėjęs tarp milijonų žmonių, kaip pasiaukojimo ir artimo meilės žmogus, Vietnamo, Laos, džunglių daktaras. Tragiškiausia tai, kad pats sveikatos neturėdamas, ją nešė kitiems.

Indokinos karo metu jis tarnavo kaip gydytojas. Iš kariuomenės išėjęs, džunglių gyventojams atsidėjo. Pažino džunglių gyvenimo vargą. Jis buvo vienintelis gydytojas 600, 000 bėglių Vietname. Jis ėmėsi iniciatyvos sudaryti tarpautinę medicinos kooperavimo organizaciją, kuri siųstų medicinos pagalbą. Jis įsteigė Moung-Sing, Laos džunglėse, Kinijos pasienyje, ligoninę ir jai vado-

vavo, ruošdamas Vietnamo žmonių personalą. Jis lankėsi dar keliose ligoninėse, kur trūko gydytojų. Parašė tris knygas, kurios labai populiarios, apie savo patirtis pietų Azijoje.

Kiek jis buvo populiarus tarp vietos gyventojų, tiek nekenčiamas komunistų, kurie visaip jo darbą trukdė, nes reikėjo parodyti komunistam, kad baltasis žmogus tégali tik išnaudoti. Dooley 1959 atvyko į New Yorką. Jam padarė operaciją. Buvo vėžys. Sustiprėjęs Dooley vėl grįžo į savo ligoninę Laos. Bet pernai gruodyje atvyko vėl į New Yorką, atgulė vėl į tą pačią palatą. Vėžys plečiasi toliau.

Dooley vardas patraukliai veikia jaunimą. Sprendžiant iš to, kaip kai kurios mokyklos renka jo reikalui aukas, matyti, kad tarp jaunimo tebėra gyva idealizmo gija, tik reikia, kad ją uždegtų ir pakurstytų darbam šviesus pavyzdys.

DR. TOM DOOLEY

Sovietinė sistema

Sovietų muzikas koncertavo Amerikoje ir už koncertus jam buvo priskaityta honoraro 10, 000 dol. Tačiau jis pats gavo tik 180, tačiau pasiėmė sovietinė valdžia.

Vakarų žvalgyba turinti žinių, kad 1961 Chruščiovas gali būti pakeistas maršalu Malinovskiu.

— Amerikos pirma žmogaus kelionė į erdves turės atsieiti 400 mil. dol.

— Uosto darbininkų streikas suparalizavo maisto pristatymą New Yorkui 50 proc. Tačiau trūkumo nebūsią.

Namių pardavimo bei apdraudimo reikalais kreipkitės

INSURANCE - REAL ESTATE

JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Avenue

Richmond Hill 18. N. Y.

Tel. Virginia 6-1800

Ar nepriartėjote prie nacionalistų anapus Atlanto?

IS LIETUVOS

KAIP KOLONIALISTAI APRŪPINA VILNIŲ KŪRU

Literatūros ir meno žurnalas 1960 52 NR. leido pasisakyti Vilniaus universiteto studentui Adolfui Jatuliui, kuris gina puolamuosius žurnale Kaltanėnų (Svenčionių apskr. Red.) parapijos tikinčiuosius. Studentas baigė savo raštą prisipažinimu, kad esąs "tiek susijaudinęs", jog negalės daugiau rašyti. Jam atsako žurnalas tokiu būdu: "Pelėsių, tirpstančio vaško ir kodylo smilkalų tvaikas, sklaidžiamas iš bažnyčių... ne viena žmogų, o kartu, matyti, ir Jus apsvaigino, uždegnė rūku akis, kad nebematytumėte tikrovės".

Redakcija, prieš atsiliepdama apie studentą, pirma surinko žinias apie jo asmenį jo tėviškėje. Ten buvę draugai paliudiję, kad jis jau ir anksčiau buvęs "užsidaręs, kitų pažūrų". Ir toliau įdomi laikraščio redakcija rašo ir paskui grasina: "Po viso to, ar nepriartėjote, Jūs, drauge Jatuli, prie lietuviškųjų buržuazinių nacionalistų anapus Atlanto? Jie taip pat norėtų visus mūsų laimėjimus nubraukti. Štai į kieno stovyklą Jus teipia religinės pasaulėžiūros gynimas".

O toliau grasinimas:

"... Štai kaip elgiasi tarybinis studentas... tylėti negalima. Apie tai turėtų gerai pagalvoti ir A. Jatulio kurso draugai ir universiteto visuomeninės organizacijos, kurių pareiga auklėti tuos, kurie, gavę į rankas aukštosios mokyklos baigimo diplomą, patys eis auklėti mūsų jaunosios kartos". (Eltos Informacijos).

MŪSŲ BALSAS IR BALSAS LIETUVOS

SPAUDA

T. Žiburiai sausio 5, vertindami praėjusius metus, sako, kad Lietuvoje lietuviai "išmoko vengti, išmoko, vykdyti okupanto įsakymus, kuo mažiau pažeisdami savus lietuviškus interesus. Šitų tautos grumtynių nuotrupas ir mes matome iš krašto ateinančioje spaudoje arba kitais keliais nugirstame... Suprantama, visa tai vyks ir šiais metais".

Laisvojo pasaulio lietuvių energiją santykiams su kraštu taip vertina: "Mūsų tiek daug kalbėta, tiek daug ginčytasi dėl

vadinamo kultūrinio bendradarbiavimo, bet tenai, atrodo, tegalvojama, kad tai atneštų daugiau pavojų negu naudos".

Vadinas, energija eikvota ne tikra kryptim. Ne to Lietuvoje iš laisvųjų lietuvių laukiama.

Ko konkrečiai norima iš užsienio lietuvių?

Keleivis sausio 11 paskelbė laišką iš Lietuvos, kuriame stipriai skundžiamasi Lietuvos rusinimu. Primena, kad lietuvių ešą ir Gudijoje — apie 25,000, tačiau gyventojų surašymo dariniuose apie lietuvius Gudijoje visai nekalbama, "nors kai kuriuose kaimuose, pvz. Paliesėje, Karganduose lietuviams užsirašė 95 proc. gyventojų". (Tikrieji vardai yra Pelesa ir Kargaudai, Rodūnios visč., Lydos apskr. Drb.). Lydos apskrityje ešą 20 lietuviškų kaimų, dar daugiau Molodečno rajone. Lietuviškos mokyklos Gudijoje nėra nė vienos.

Įdomi nuomonė dėl šaltojo karo:

"Mes manome, kad kol vyks ta šaltasis karas, mūsų tauta

turi šiekios tokios galimybės išsilaikyti, bet jei įvyks tikra taika, tarp Sovietų ir Vakarų, mus veikiausiai surisins. Jau dabar neleidžia grįžti į Lietuvą tiems, kurie buvo ištremti į Sibirą, ir jie dabar apsigyvena artimosiose respublikose, pvz. Latvijoje.

"Rusai, atvažiuoję į Lietuvą, turi visokių lengvatų. Nors mūsų miestai perpildyti, rusams visuomet butas surandamas".

"Mes pastebėjome, kad mūsų valdžia labai jautri užsienio balsui (straipsniams, radijo pranešimams ir t.t.), todėl jūs galėtumėt mums daug padėti".

Tas padėjimas — teisinga informacija apie kraštą ir kraštui. Dėl radijo informacijos į Lietuvą jau ne pirmas balsas iš Lietuvos. Ir visi šaukiasi daugiau informacijos, kuri ten lietuvių domintų. Deja, Amerikos Balso translacijos savo turiniu negali patenkinti lietuvių nei ten nei čia. Jei Vasario 16 mi-nėjimuose dėmesys rezoliucijoje turėtų būti nukreiptas į aktualiuosius ir konkrečius reikalus, tai labiausiai į šį šauksmą iš Lietuvos.

LIETUVOS PASIUNTINYBĖS ŽINIOS

Burmos tautos šventės proga sausio 4 Lietuvos atstovas J. Kajeckas su žmona dalyvavo Burmos ambasadoriaus U On Sein surengtame iškilmingame priėmime.

Valstybės departamento naujųjų rūmų atidarymo iškilmėse, kurioms vadovavo paskretorius Loy W. Henderson, sausio 5 dalyvavo ir Lietuvos atstovas su žmona.

New Yorko pasaulinės parodos 1964-65 m. administracija ir Triborough tilto bei tunelio vadovybė sausio 11 surengė pietus, į kuriuos buvo pakviestas ir Lietuvos atstovas iš Washingtono. Pietūs buvo parodos administracijos rūmuose Flushing Meadow Park, Queens.

Prez. John F. Kennedy inauguracijos sausio 20 proga Washingtono bus visa eilė iškilmių bei priėmimų. Sausio 18 nacionalinėje meno galerijoje bus priimtos diplomatinių misijų vadovų žmonos ir rinktinės JAV moterys (Distinguished Ladies). Tame priėmime pakviesta dalyvauti O. Kajeckienė, Lietuvos atstovo žmona. Sausio 19 gubernatorių priėmime dalyvaus Lietuvos atstovas su žmona. Sausio 20 bus prezidento inauguracijos iškilmės Kapitoliuje. Po jų prezidento rūmuose bus svečiam pietūs. Vėliau iš rezervuotų diplomatinių korpusų vietų bus stebimas inauguracijos paradas, o vakare bus inauguracijos balius. Į šias iškilmes yra pakvies-

ti, kartu su visų diplomatinių misijų šefais ir jų žmonomis Lietuvos atstovas su žmona. Tų iškilmių metu numatomas Lietuvos, Latvijos ir Estijos diplomatinių atstovų JAV pasitarimas.

Afrikos 9 valstybių diplomatinių atstovų suruoštam priėmime sausio 17 dalyvavo ir Lietuvos atstovas J. Kajeckas su žmona.

ATSIŪSTA PAMINETI

L. Dambriūnas — LIETUVIŲ KALBOS VEIKSMAZODŽIŲ ASPEKTAI, išleido Lietuvių Enciklopedijos leidykla Bostone, 1960, 150 pusl. kaina nepažymėta. Veikalas yra gavęs Aidų žurnalo mokslinę premiją.

Alė Rūta — MOTINOS RANKOS, romanas, išleido Lietuvos Knygos Klubas Chicagoje 1961, 397 psl., kaina 4 dol. Viršelis dail. Jono Pilipausko.

Jurgis Gliuda — ŠIKŠNO-SPARNIŲ SOSTAS, Draugo premijuotas romanas, išleido Lietuvos Knygos Klubas Chicagoje, 268 pusl., kaina 2,50 dol., viršelis dail. Ados Korsakaitės - Sutkuvienės.

Ko nori namų pirkejai

Kalifornijos statybos firmos pranešė, kad Amerikoje namų pirkejai labiausiai domisi ne virtuvės įrengimais, bet miegamaisiais. Ypačiai žiūri, ar prie miegamųjų yra vonios.

1941 1961

LIETUVOS ATSIMINIMŲ RADIO VALANDA

GYVTOJA JAU 20 METŲ

ŠEŠTADIENIAIS

11.00 - 12.00

13.00 - 14.00

15.00 - 16.00

VAL. VAK.

IS NEW YORKO STOTIES

WEMD

1330 KIL - 97.9 meg. FM

DIREKTORIUS

JOKUBAS J. STUKAS

1264 WHITE ST. HILLSIDE, N.J.

TEL. Waverly 6-3325

S & G MEAT MARKET

buvusi
J. MIRONO MAISTO KRAUTUVE
Home-Made Bologna
ANTANAS VAITKUS, vedėjas
Papigintomis kainomis priimame užsakymus
VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS
Pristato į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius
We take all orders special price for Weddings and Parties
340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. — Tel. Stag 2-4329

DARBININKAS

Published semi-weekly except holidays
weeks and July and First week in
August when published weekly.

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS
Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKA, LDS
ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIĄS
Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$6.00	Amerikoje metams	\$6.00
Brooklyn, N. Y.	\$6.50	Brooklyn, N. Y.	\$6.50
Half year	\$3.50	Puselį metų	\$3.50
Foreign	\$6.50	Užsienyje	\$6.50

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDĖLIS.
Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako. REDAKCIJA ir ADMINISTRACIJA: 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y. Tel.: GLenmore 5-7281

Tarp katedros ir atsivertimo

Katedra buvo pastatyta ant Uolos, kai Kristus žvejį Simoną praminė Petru. Jam sakė: "Tu vadinsies Kėfas, tai reiškia Petras (Uola) ... Ant tos uolos aš pastatysiu savo Bažnyčią ir pragaro vartai jos nenugalės". Toji apaštališkoji Uola, šv. Petro katedra, kasmet prisimenama sausio 18. Prisimenamas Sv. Sostas. Jis jungia visus katalikus. Norėtų sujungti ir visus krikščionis ir visus žmones, kad tikėtai jie atsigręžtų į Kristaus šviesą, kaip padarė šv. Povilas.

Šv. Povilas, kol jis dar buvo Saulius, žmogus didžiai mokytas, norėjo nugalėti ir užgniaužti tai, kas buvo tikrai prasidėję, bet kas nebuvo galima nugalėti jokia žmogiška jėga nei pragaro vartais. Savo persekiojimų kelyje jis buvo paklaustas: "Sauliau, kam mane persekioji? ... Sunku tau spardyti prieš akstiną". Ir jis suprato, partrenktas Kristaus šviesos. Suprato, kad jo proto šviesa tebuvo tamsa. Iš Sauliaus pasidarė tautų apaštalas šv. Povilas. Jo atsivertimas kasmet minimas sausio 25. Tą dieną užbaigiame ypatingą oktavą.

Oktavoje tarp sausio 18 ir 25 kasmet meldžiamės, kad visi jungtųsi apie šv. Petro katedrą ir kad visi atsivertų į tikrąjį Kristaus tikėjimą. Tiesa yra viena, viena tegali būti ir Kristaus Bažnyčia. Vieni visai jos nepažįsta, kiti yra atskilę arba atsitraukę, dar kiti tebealsuoja kerštu ir žudynėmis prieš Viešpaties mokytojus, kaip kitados Saulius. Oktavoje meldžiame Viešpatį šviesos višiem, kad visi būtų viena, kad visi atsistotų ant vienos nenugalimos Uolos.

Malda yra galingesnė už įrodinėjimus. Prašykite, ir jums bus duota ... Ieškokite, ir rasiite ... Tiesos ieškojimui reikia dvasios nusiteikimo, kuris nesispardo prieš akstiną, kuris nedega kerštu, kuris nesimeta neigti ir persekioti tai, kas iš pirmo žvilgsnio atrodo ne tik nepriimtina, bet ir negalima. Jis užkietėja savo tiesoje, užsidaro savam kiate, kurį tegali perlaukti Viešpaties malonė Oktavoje prašoma, kad visiem būtų suteikta malonės pažinti Kristaus tiesą, duotą visos žmonijos išganymui. Prašoma visų susijungimo vienoje Kristaus tiesoje ir vienoje Bažnyčioje.

Bažnyčios vienybės prašymas šiemet ypač sustiprinamas, kai ruošiamasi didžiam visuotiniam Bažnyčios susirinkimui. Popiežius Jonas XXIII aprobavo specialią maldą. Jis yra privičiajai taršis su anglikonų Bažnyčios galva. Jis visus katalikus ragina sustiprinti savo maldas ir aukas.

Apaštalai ir pirmieji krikščionys, kurių vienybe ir pasiaukojimu iki mirties visi tebesižavi, ne tik uoliai Kristaus tikėjimą skleidė, bet ir užsidarę meldėsi. Suskilimas atėjo tada, kai dvasia aptingo aukai ir imaldai, kai ji pradėjo ieškoti visų pirma savęs, o ne Kristaus.

Kristaus pastatytoji Uola tebestovi ir stovės. Tarp persekiojimų, paklydimų ir atsivertimų. Pasaulis visą laiką gyvena tartum tarp katedros ir atsivertimo. Gyvena didžioje dramatinėje Oktavoje, kuri vieną sykį pasibaigs visų praregėjimu. Šios savaitės oktavoje meldžiamės, kad niekam tai neat-eitų pavėluotai.

Balfas įregistruotas 33 numeriu

Kokią paramą amerikiečiai teikia užsieniui

Nėra reikalo rašyti apie atskirų amerikiečių asmenų dosnumą savo giminaiciams, kurie liko senuose kraštuose. Čia noriu tik prabėgomis paminėti apie organizuotą amerikiečių šalpa, ir tai tik 1960 metais.

Tuoju po praėjusio karo JAV prezidentas per savo specialų Karo Pagalbos komitetą pradėjo šalpos akciją užsieniuose, ypač karo paliestuose kraštuose. Ši valdinė akcija paskatino privatinę iniciatyvą ir tuoj išdygo ar atkuto privatinės šalpos organizacijos. Jos savo tikslų (kaip pvz. Balfas) pasistatė rinkti aukas ir siųsti paramą į užsienius. Tada JA vyriausybė liko tik prižiūrėtoja, skatin-toja ir rėmėja. Grynai karitatyvinėje užsienio veiklos srityje taip išliko iki šiai dienai.

1946 gegužės 14 Karo Pagalbos komitetas prezidento ak-

tu buvo pakeistas Patariamuoju Komitetu, kuris prižiūrėjo darbą visų JAV šalpos organizacijų, veikiančių užsieniuose. Tokių amerikietišku organizacijų, dirbančių užsieniuose šalpos darbą, 1960 metais buvo 57. Balfas ten registruotas 33-čiuoju numeriu.

Šios organizacijos, sakytumėi įvairūs JAV balfai, yra gana įdomios ir jų darbo laukas apima visą pasaulį. Jos skirstosi tautybėmis, kaip pvz. lietuvių (Balfas), rusų, žydų (net kelios), čekoslovakų, korėjiečių, graikų, armėnų, lenkų (3), italų, iraniečių, vengrų, arabų, rumunų, prancūzų, ukrainiečių ir k.

Religijomis tos organizacijos skirstosi taip pat į daugelį šakų, kaip katalikų (N.C.W.C.), protestantų (C. W. S.), mormonų ir pan. Didžiausią jų dar-

bo lauką būtų gana sunku nusakyti, nes amerikiečių parama sklinda į visus laisvuosius (ir net pavergtus) pasaulio kampus (pvz. Balfas siuntiniai pasiekia Sibirą). Tačiau didžiausioji parama vistiek eina į Europą už apie 75 milijonus dolerių metams, iš kurių V. Vokietijai tenka arti 6 mil. dol., Jugoslavijai daugiausia — už 15 mil. ir Airijai mažiausia — tik už 150 dol. (1960 metais).

Daug paramos siunčiama į Artimuosius Rytus. Izraelis užima iš 13 kraštų pirmą vietą, gaudamas iš JAV 27 mil. dol. vertės metams. Mažiausiai gavo Nepal (kinų okupuotas) — tik 1,000 dol. pinigais (1960).

Pietinėn Amerikon parama iš JAV buvo siunčiama beveik į kiekvieną kraštą, daugiausia į Čilę, kur įvyko žemės drebėjimas. Per pirmuosius 1960 metų 6 mėn. ten nusiųsta paramos už 6 su puse mil. dol. Mažiausiai paramos gavo El Salvador — tik už 2,000 dol.

Patį stipriausioji užsieniečiams gelbėti amerikiečių organizacija 1960 m. buvo NCWC — katalikai, kurie suaukavo ir užsieniečiams gelbėti išleido virš 120 mil. dol. metams (20 mil. dol. pinigais ir 100 mil. gėrybėmis). Antroji vieta tenka Care su 45 mil. dol., trečioji protestantams (CWS) su 29 mil. dol. ir ketvirtoji žydams — su 23 mil. dol.

Lietuviškas Balfas bus bene vidury — užima 26 vietą šių šalpos organizacijų tarpe, metams išleisdamas pinigais, maistu ir gėrybėmis per 300,000 dol.

Kai kurios užsieniui remti organizacijos turi labai specifinius tikslus, kaip vaikų, našlaičių globa, kiniečių intelektualai, aklujų globa, Rusijos laisvė, armėnų benamiai, vaikų kolonija Italijoje, daktarų globa ir pan. Suprantama, jų ir biudžetas nedidelis.

Didžiausioji parama užsieniams yra JAV veitui ir pusvelčiui duodamas maistas, kurio per metus išdalinama užsieniuose už 200 mil. dol. Tačiau beveik tiek pat surenkama

KUN. L. JANKUS, Balfas reikalų vedjas.

ir išleidžiama ir grynais pinigais. Ši JAV šalpa į užsienius ne mažėja, bet didėja. Ji 1959 metais siekė 250 mil. dol., o 1960 bus perlipusi per 300 mil.

Čia visai neminima valstybinė JAV parama svetimiesiems, kuri siekia kelis bilijonus dol. metams, vykdoma įvairiais pavidalais bei turinti daugiau politinio atspalvio. Laisvų organizacijų, kaip Balfas, veikla, nors yra valdžios pridabojama, tačiau gana savaranki ir grynai religinė, tautinė ar perdėm humaniška — karitatyvinė.

Tačiau ar NCWC ar Care ar Balfas, šalpos darbe vengia diskriminacijos ir rūpinasi visais vargan patekusiais. Jei NCWC rūpi daugiau katalikai, CWS — liuteronai, tai šelpimo lauke šis pasiskirstymas nėra aštrus, pvz., lietuviai padeda kiek gali estams ir latviams, kurie savo balfos neturi.

Dauguma JAV karitatyvinių organizacijų yra susijungę į vieną centrą, kuris yra New York'e ir vadinasi American Council of Voluntary Agencies. Nario mokeskis ten nustatomas

nuo operacijų sumos. Balfas yra narys ir moka 300-500 dol. metams.

Daugelis šalpos agentūrų (ir Balfas) priklauso CARE, kuri gauna daug finansinės paramos iš Amerikos pramonininkų. Care organizacijos vadovybė sudaroma organizacijų atstovų rotaciniu būdu; 1961 metams į ją įeina ir Balfas pirmininkas.

Voluntary Agencies vadovybė yra laisvai renkama, jai ilgus metus pirmininkauja NCWC reikalų vedėjas vysk. Swannstrom. Naujos valdybos nominacijų komisijon įeina ir Balfas reikalų vedėjas.

Tokia maždaug struktūra savanoriškų JAV šalpos darbų užsieniams, kurių dalį savo tautiečiams šelpti atlieka JAV valdžios remiamas Balfas. Žinia, jokia valdžia ar kita organizacija Balfui pinigų neduoda, išskiriant nedideles sumas tremtinių įkurdinimui V. Vokietijoje. Tačiau šalia nuoširdaus paskatinimo JAV vyriausybė duoda veitui maisto ir atleidžia nuo pajamų mokesčio Balfui paauktas sumas.

Kun. L. Jankus

KAN. J. KONCIUS, Balfas pirmininkas. Abi nuotraukos V. Maželio.

Savaime aišku, nei močiutė nei tėvukas tolimoje Lenkijoje, kurios niekada Hanė ir Magda nematė, negalėjo taip galvoti, kaip motina. Kristinos tėvai dažnai kėlė tą klausimą, kai dar bastėsi tremtyje. Pokalbiai prasidėdavo ramiai, bet baigdavosi audringai.

— Argi dėlto Varšuvos sukilime buvo liejamas kraujas, kad mūsų vaikai nutaustų? — šūkteldavo motina įsikarščiausi. Kristina išsisukinėdavo tu nemalonių klausimų. Tikrai prispirta atsikirtinėjo:

— Mesk grūdą žemėn, ir jis dygs ten, kur pametamas. Ir gėlė prasiskleidžia nesavoje žemėje, kad tik būtų saulės. O ką jau kalbėti apie žmogų? Jisai kaip pupelė: dygsta ir auga, kur likimas jį nusiųdžia, kur jisai užgema.

— Ne, negalima vaikų auginti tuštumoje. — Kokie tu tuštumoje? — pastatydavo akis Kristina. — Gyvenime nėra tuštumos. Gal tik kitoks gyvenimas. Bet ir jis gali būti pilnutinis, turtingas, kupinas aukos. Tai priklauso nuo žmogaus, o ne nuo geografinės platumos.

— Mano brangioji, — įsiterpdavo tėvas, — negali vaikų išauklėti tu, kuo pati esi. Ir tu ir Adomas esate lenkai. Ar tu norite, ar nenorite. Niekada nepajėgsite vaikam duoti tai, ką duoda savo vaikam ame-

rikietė motina ar tėvas. Nors ir liežuvis nuplyštų beįrodinėjant, kad jų didvyris Washingtonas, o ne Žulkevskis, vis tiek nepataikysite, kaip reikia. Tik-tai sugadysite vaikus, jeigu jų neugdysite tokiais, kokie patys esate.

Kristina tylėdavo. Tėvų argumentus turėjo kuo atremti, bet jautė, kad jiems tai būtų skaudu. Tik kai kada knietėjo pasakyti tiesiai ir šiurkščiai — durti it kalavijū.

— Juk aš jau nebesu lenkė. Nesu ir amerikietė tikrai iš pilietybės dokumento, tikrai dėl patogumo. Aš myliu šį kraštą. Aš jo pasiilgstau, kai išvažiuoju. Mane ima širsmas, jeigu čia kas pasidaro pikta. Nesu tam abejinga. Juk čia pragyvenau didesnę savo gyvenimo dalį. Čia mokiausi universitete. Čia dirbau. Čia įsimylėjau ir ištekėjau. Čia susilaukiau vaikų, turiu savo namus. Tai mano kraštas!

— Bet ir labai karštam kivirče ir labai jaudrėjusi, Kristina susivaldydavo dėl pagarbos tėvam ir tu jo žodžių tiesiai į akis netėkėdavo. Ji ramiai ir santūriai teprimindavo: — Mano mieli, jūs klystate pačiam pagrinde: aš jau nesu lenkė.

Ar tikrai jau nebebuvo?

Tėvam grįžus, o Kristinai su šeima pasilikus, kartą gavo

graudų laišką, prašantį aplankyti: gal tai paskutinis kartas... Išplaukė Batoro laivu iš Montrealo.

Zuvėdros klykavo aplink laivą ir baltai rausvą vėliavą stiebe, kai vaikštinėjo deniu. Ne, tai jos netraukia.

— Aš myliu, ką myliu, — galvojo. — Myliu savaimingai, be jokios įtaigos. Nuo to jausmo viskas prasideda. Nuo aškaus apsisprendimo. Tėvų žemė čia jau nieko pakeisti negali.

Snūduriudama atlošiamoje kėdėje Kristina klausėsi orkestro. Grojo ne taip jau prastai, žaismingai. Bet leido garsu pro ausis, giliau širdin imdama. Tikrai nusijuokė, kai jūreivis užkalbino patardamas: — Nusiminkite, ponai, tą skrybėlaitę. Leiskite saulės bučiujama, kad būtų kuo pasigirti Gdynėje.

Jūreivis čia pat dažė saulę tiebius. Apsikeitė keletu sakinių. Kažkas dygtelėjo.

— Kaip čia yra? — susimąstė. — Kur aš esu? Kur plaukiu? Juk esu jau žmogus savo vaikų šalies!

kėjusi, ramiai ir laimingai gyvenusi, bet netikėtai sutikusi vyrą, kurį kitados mylėjo, tik likimas išskyrė. Dabar sudreba pasisveikindama, suspausdama ranką, nes prisimena ... O gal tik dėl to, kad pajunta nustebdama, kaip nieko jusiai nebereiškia jos širdžiai. Viskas praėjo. Tik retkarčiais, lyg kokia raketa, sprogdavo liepsningas graudumas: "Tai jau ne mano, ne mano". Pagalvodavo "gaila", o mąstydamo apie tai, kas yra "jos", kas liko anapus okeano. Bet graudumas pasilikdavo.

Kam nors pasiteiravus, ką "jūs" ten Amerikoje veikiate, galvojate, kalbate, visada atsakydavo: "amerikiečiai", "jie", "žmonės anapus" ... Niekada nepasakė — "mes". Nesakė "mes" nė tada, kai Poznanėje lankė pramonės parodą, kai mokėsi ištarti naujadarus "Copex", "Ampex", "Zimex" (sovietinių įstaigų santrumpos, vert.), kai girdėjo aiškinant — "produkuojame", "eksportuojame", "planuojame" ... Kristina nė karto neištare "mes". Negalėjo.

— Mes esame nepagydomi dvilčiai, — susimąstydavo. — "Hyphenated people". Nei šis, nei tas. Neduok Dieve, kad savo vaikus ta liga užkrėščiau! Kristina stengėsi žiūrėti į Lenkiją dukrų akimis. Įsivaizdavo, kad Hanė ir Magda yra

drauge su ja, tose pat gatvėse, tarp tų pačių žmonių. Kartais jai pavykdavo išskalti beveik gyvą vaizdą. Susijaudinusi matė savo Magdą pilkoje raitininko uniformoje ant aukštos kalvos, miško žaliame spindulyje, prie žydro ežero. Matė Hanę, tą neįvarginamąją, išky-lautoją, kaip ji žavisi Stvosxo altoriumi Marijos bažnyčioje, Vavelio pilim, rūmais, kaip ji patylomis džiaugiasi: "Tai mano, tai mano".

— Tai matai! — šnekino motina, sulaukusi Kristinos, atsidžiaugusi ir atjaunėjusi. — Tai matai, koks čia normalus auklėjimas vaikam. Jie turi augti krašte, kur tu maža augai, ir Adomas, ir tavo tėvai, seneliai. Pagaivok apie tai!

Būdavo tokių valandų, kai Kristina norėdavo tuo patikėti. Pagauta žavių prisiminimų iš vaikystės dienų, pagalvodavo, kad jos dukrom iš tikrųjų negali būti kito žemės kempelio — tik šis.

Vienu kartą kažkam pasakojė apie savo "amerikonikus" — tą žodį tardavo savotišku atskambiu, — kaip jas užkalbino tėvuko draugas iš mokslo dienų. Susitiko bekeliaudami Vokietijoje. Jaunas savo dienas jis buvo praleidęs kovose/ už nepriklausomybę. Paglostęs purias Hanės sruogas, paklausė:

(bus daugiau)

MARTA ERDMAN

TĖVAI IR VAIKAI

KRISTINA aiškiai suprato, kad jos dukros — amerikietės. Tai pajuto, gal būt, per staigiai, kai grįžo iš kelionės po Europos kraštus. Visi keturi, išlipę New York'e iš laivo, krantinėje laukė automobilio.

Kristina džiaugėsi pargrįžusi. Dar plaukiant į uostą, jai miela buvo žiūrėti į Laisvės statulą, pasistiepusią ant Bedloe salos. Grožėjosi ne dėl to, kad jai būtų kada nors patikęs prancūzų skulptoriaus darbas. Žavėjosi ir New Yorko dangorėžių vainiku, nuraudusiu tekančios saulės spinduliuose. Kito tokio poetiško vaizdo niekur pasaulyje nematysi.

— Viešpatie, kaip čia bjauri! Hanė, jos dukterė, dairėsi į rėkiančias reklamas, spoksojo į judančių mašinų sukurius ir į minią žmonių, tarp kurių maišėsi apkaute West Side slampai. Žvalgėsi su dideliu džiaugsmu ir pasitenkinimu, net aiktelėjo:

— Ak, kaip čia puiku! — Iš tikrųjų? Patinka labiau, negu Tirolyje, Paryžiuje, Sorrente?

— Žinoma, — tiesiai atkirtė, — It's home.

Motina nūsusuko nieko nesakydama. Nėra prasmės tokiai aiškinti, kad šv. Morkaus aikštė yra gražesnė už Brodvėjus šviesas. Pomėgio bet kam prievarta neįdėsi.

— Kiekvienas privalo turėti žemėje pamėgtą savo kempelį, — galvojo Kristina. — Mieliausiaji ir gražiausias, kurį mylėtu be jokio kritiškumo. Ar ne vis tiek, pagaliau, kur tasai kempelis yra. Kad tik žmogus nevirštų besieliu gumulu, kurį gyvenimas priverčia visa neigti ir iš visko tyčiotis.

KŪRYBOS PRIEDAS

Lietuviai istorikai Romoje

Nepriklausomoje Lietuvoje mūsų praeities tyrinėjimas jau buvo bepradėjęs išjudėti. Au-go ir brendo nauja istorikų karta. Mokėsi užsieniuose, dirbo universitete, rausėsi po archyvus, rašė knygas. Tą darbą nutraukė karas ir tremtis. Tremtyje gyvenimas nubloškė nuo pamėgto darbo. Lietuvoje prisilgė praeities falsifikacija. Lietuvos praeities tyrinėjimo moksliniai darbai sustoję.

Šiuo atžvilgiu tėra laimingesni vadinamieji "romiečiai". Tarp jų išliko Vatikano ir kituose Romos archyvuose įsirausęs dr. Zenonas Ivinskis. Nusirašė daug dar nežūrėtus medžiagos, parašė stambų veikalą apie vysk. Merkelių Giedraitį, šv. Kazimierą, eilę didesnių straipsnių. Jis — vienintelis tremtyje pasaulietis, šiaip taip išsilaikęs savo specialybės darbe. Sunkiai, vargiai, bet vis dėl to.

Didesnį būrį sudaro dvasiškiečiai, užsilaikę Romoje arba čia atvykę. Prieš pusantį metų Romon nulykęs dirba kun. dr. Viktoras Gidžiūnas, O. F. M., savo ordino pakviestas pareng-

ti spaudai popiežių laiškus, rašytus pranciškonam. Tą darbą tiesioginiai ir dirba. Peržiūri Vatikano registrus, sustodamas ties raštais popiežių Aleksandro VI, Julijaus II ir Leono X. Tų registrų pervertė jau 500 tomų (350 pusl. in folio kiekviena). Toliau įkibs į kitus Vatikano ir Laterano dokumentus. Drauge neišleidžia iš akių, kas tik galima rasti apie Lietuvą.

T. V. Gidžiūnas popiečiais, kai užbaigia savo tiesioginį darbą, teberenka medžiagą apie Lietuvos pranciškonus. Ruošia didesnę studiją iš šio ordino veiklos Lietuvoje. Jo dizertacinis darbas taip pat buvo iš šios srities. Dabar jį žymiai papildė. Yra gavęs gausiai medžiagos iš Lenkijos archyvų. Užtik Vatikane ir dokumentų apie dominikonų vienuolyno įsteigimą Vilniuje 1501. Matyti, po Gedimino laikų buvo išnykę. Taip pat surinkęs gerą pluoštą medžiagos apie Ambroziejų Pabrėžą, pranciškoną, lietuvių botaniką ir šventą žmogų, palaidotą Kretingoje.

Romoje lietuviai istorikai susieina, pasitaria, pasidalina sa-

vo tyrinėjimų žiniomis ir daviniais. Kolektyviai yra paruošę Lietuvos vyskų reliacijų leidinį. Specialiai archyvuose jų ieškojo ir tebeieško kun. P. Jačulis ir kun. R. Krasauskas. T. J. Rabikauskas, S. J., paleografas, koreguoja ir aplygina nurašytus tekstus. T. V. Gidžiūnas tvarko paaiškinimus. Zemaičių vyskupų reliacijos, kiek jų buvo galima rasti, jau aptvar-

tytos. Prof. dr. Z. Ivinskis rašo įvadą. Jis bus ir lotyniškai pateiktas. Veikalas bus apie 600-700 pusl. Iki vasaros norima atiduoti spaudai. Veikale bus daug medžiagos apie religinį, kultūrinį, tautinį ir net politinį Lietuvos gyvenimą praeityje.

Nepriklausomoje Lietuvoje nebuvo pakankamai atkreiptas dėmesys į tyrinėjimą archyvų kituose kraštuose. Vyrtausybe tuo nesidomėjo, to darbo neskatino ir nerėmė, o atskiri istorikai asmeniškai ne daug ką galėjo padaryti. M. Lou, kad dabarties sunkiom sąlygom randasi pasiryžę išuoti dokumentų rinkinį iš pirmųjų šaltinių, kurie ligai buvo niekieno nežūrėti ir plačiai nežinomi. S.

ŽODŽIAI MAŽIESIEMS

Pr. Naujokaičio "Maži žingsniai" ir Pr. Alšėno "Maži žodžiai"

ALŠĖ RŪTA

Negausi jaunimui literatūra iševijoje turėtų būti ieškoma ir perkama labiau negu pati duona. Be duonos žmogus nebus gyvas, be lietuviškos knygos iševijų vaikai susilies su svetima jūra, nepalikdami atmintyje nei Lietuvos, nei savo tikrojo vardo.

Nebe duona, o skanumynu turėtų būti laikomos knygelės, parašytos pedagogo ir dailaus žodžio meistro. Dvasinio gyvenimo duona, lietuviškos gaitos, lietuviškos kalbos, lietuviškos mirties ir gyvenimo skonio ugdytoja, pirmasis žingsnis į tikrą grožio pasaulį, sukauptą žodžiuose. Tokia knyga mažiesiems yra Pr. Naujokaičio "Maži žingsniai".

Pranas Naujokaitis yra neeilinis pedagogas ir kelių knygų suaugusiems autorius. "Maži žingsniai" yra pirmoji išleista jo knyga jaunam skaitytojui. Tai dešimt labai nuosirdžiai pergyventų ir graži kalba parašytų jauno gyvenimo nuotykių. Dešimt vaikystės iškarpių, kuriose skaitytojas ras didelę meilę gamtai, žvėreliams ir paukščiams, gražius atsiminimus apie gimtinę ir Lietuvos šalį, pagarbą vyresniesiems, didvyriškumą ir pasiaukojimą tėvynei, religinių ir tautinių papročių grožį. Ir visi tie "moralai" išdėstyti ne moralizuojančiai, o patraukliu pasakojimu veikėjų gyvenimu ir darbais, natūraliais jų charakteriais ir jų darbų ar dienų vaizduose.

Kalėdų naktį Aldytė sapnuoja zuikučių šalį. Zuikučiai valgo kūčias, kaip ir žmonės, zuikiai deklamuoja, turi jie net ir prakartelę su gimusiu Kūdikiu. Kalėdos ir naujai gimęs Dievas aprašyta nauju būdu, patraukliu ir nenuobodžiu vaikams, ugdančiu jų vaizduo-

te. Ar tikrai zuikučiai ir kiti žvėreliai turi Kalėdas, kaip ir žmonės? Galvos mažukas skaitytojas ar klausytojas šios įdomios pasakaitės. Apsakymėliai "Kalėdų senelių šalis" ir "Kūčiukų dovanos" parašyti ypąčiomiai, pritaikant vaikų vaizduotei šių dienų papročius ir gyvenimo aktualijas. Zuikiai tremtiniai iš Lietuvos vargsta svetimuose kraštuose, jie perplaukia į Ameriką, į lumės šalį, pradžioje čia jie lūdin, minė savo gimtinę, paskui apsi-pranta, apsigyvena, net automobilių įsigyja... Bet tie zuikiai vietos skirto prostorei, istorijai ir kt.

Pirmame tome (1958) tautotyrai priskirti: A. Tautavičiaus, iš 14-to a. Vilniaus gyventojų buities (94-103); trumpai liečiami atkasti senieji mediniai pastatai, keramika ir k. M. Čerbašėnio, Namas ("Numas") — pirminis lietuvių gyvenamojo pastato tipas (104-115) su gausiais brėžiniais ir nurodymais; nurodo, kad senais namais daug anksčiau iš-

skaitytojas, jei norės, galės pricituoti gerų patarimų ir meilės giminei, žmogui, tiesai ir greičiai pavyzdžių. "Maži žingsniai" yra tikra gausi literatūros jauniems knygų ir, kaip tokia, nemaža dovana Prano Naujokaičio, taip pat Lietuvių Bendruomenės, kuri knygą išleido, (New Yorko LB Apygarda) dovana iševijų vaikams. Pr. Alšėno "Maži žodžiai" yra naudingas pristatymas jauniems ir suaugusiems apie didelius dalykus, kuriuos de ja, žmonės tarp mažųjų smulkmenų link greit pamiršti. "Maži žodžiai" išleisti Kanadiško knygos klubo "Rūta".

Pranas Alšėnas, žurnalistas ir novelių rinkinio autorius, kiek anksčiau išleido savo periodinėje spaudoje išbarstytų straipsnių rinkinį. Kai kurie iš šių straipsnių peržengia žurnalistinio stiliaus ribą ir pakrypta į moralizuojančią beletristiką jaunimui. Iš tokių ypąčiomis yra gimtojo kaimo idilijos vaizdeliai, kurie beveik prilygsta Pr. Naujokaičio apsakymui "Zemė šaukia". Pr. Alšėno skaitiniai, nors daugiau taikomi suaugusiems, lengvu sakiniais ir tiesiogine populiaraus auklėtojo kalba tinka jaunimui. Iš "Mažų žodžių" knygelės jaunas

KAI KURIE TAUTOTYRINIAI DARBAI LIETUVOJE

A. MAZIULIS

Po praėjusio karo bolševikų okupuotoje Lietuvoje visoks tautotyrinis darbas, net ir medžiagos rinkimas, buvo sustabdytas. Visą dešimtmetį iš tos srities jokių darbų lietuviškai nepasirodė. Ir tik 1950 Pabaltijo etnografų pirmame suvažiavime Maskvoje "išaiškėjo" vad. "etnografinių darbų profilis". Leista tirti praeitį, nes be jos negalima suprasti "kolchozininkų" kultūros bei gyvenos paskaitimą. Nugalėtas Maskvoje susidaręs nusistatymas dar 1941, kad nerusiškosios kultūros nereikia tirti, nes ji "atgyvenusioji". Imta tirti tos "atgyvenos" ir Pabalty. Atliktos kelios žvalgybinės iškilos, kurias organizavo Maskva, o vadovavo etnografijos institutas, prižiūrint to instituto Maskvoje sekret. prof. N. N. Čebokarovui. Iš tų ekspedicijų paskelbti keli apžvalginiai darbai. Jų linkmė ir išvadas nustatinėjo rusai etnografai. Domėtasi slavų įtaka. Ji surasta, kur tik Maskvai reikėjo.

Nuo 1950 ėmė rodytis vienas kitas santraukinis straipsnelis ir "Kratkije soobščeniija". Leidžia tas pat Institutas.

1955 pasirodė pirmasis lietuvių parašytas ir lietuviškai išspausdintas K. Šešelgio apžvalginis darbas (Kauno politechnikos instituto darbuose III 1955). Tuo pat laiku P. Dundulis Vilniaus univ. darbuose išspausdino arimo padargų apžvalgą. 1953 pradėta istorijos instituto leidiniai "Iš lietuvių kultūros istorijos". Tepasirodė 2. Šiose knygose lietuvių tautotyra tebėra dar poviakis. Daugiau vietos skirto prostorei, istorijai ir kt.

Pirmame tome (1958) tautotyrai priskirti: A. Tautavičiaus, iš 14-to a. Vilniaus gyventojų buities (94-103); trumpai liečiami atkasti senieji mediniai pastatai, keramika ir k. M. Čerbašėnio, Namas ("Numas") — pirminis lietuvių gyvenamojo pastato tipas (104-115) su gausiais brėžiniais ir nurodymais; nurodo, kad senais namais daug anksčiau iš-

skaitytojas, jei norės, galės pricituoti gerų patarimų ir meilės giminei, žmogui, tiesai ir greičiai pavyzdžių.

"Maži žingsniai" yra tikra gausi literatūros jauniems knygų ir, kaip tokia, nemaža dovana Prano Naujokaičio, taip pat Lietuvių Bendruomenės, kuri knygą išleido, (New Yorko LB Apygarda) dovana iševijų vaikams. Pr. Alšėno "Maži žodžiai" yra naudingas pristatymas jauniems ir suaugusiems apie didelius dalykus, kuriuos de ja, žmonės tarp mažųjų smulkmenų link greit pamiršti. "Maži žodžiai" išleisti Kanadiško knygos klubo "Rūta".

nyko rytinėje Lietuvoje dėl visos eilės priežasčių; iki mūsų dienų išliko Zemaičiuose. V. Zilėnas dar rašo apie lietuvių liaudies tradicijų gyvenamųjų namų susiformavimą (146-156), o I. Butkevičius — apie tradicinius lietuvių valstiečių (157-172) ir Kuršių Neringos žvejų gyvenamus namus (173-184).

Įdomu pastebėti, kad vieną kartą Maskvos cenzoriams koki tautotyrinį straipsnį praleidus, jis išspausdinamas kur nors kitame leidinyje. Taip atsitiko ir su Butkevičiaus geru darbu, nes turi antrininką, išspausdintą Moksle ir Gyvenime.

Toliau V. Zilėnas rašo trumpai, bet reikšmingai apie dailides ir jų darbų prankius (185-188), o V. Milius paliečia visai apleistą mūsų tautotyros sritį — lietuvių valstiečių įren-gimus maistui gaminti (189-198) S. Bernotienė apšvelgia valstiečių sausumos susisiekimo priemonės 19-20-tam a. (199-210), bet jai gana sunkokai sekasi susidoroti su svetima jai medžiaga. M. Glemžaitė, buv. nepriklausomos Lietuvos Dotonuvos žemės ūkio akademijos lektorė, daug domėjusis žmonių drabužiais, aprašo verpimo ir audimo tradicijas (212-227), bet darbas gana paviršutiniškas ir atkistinis.

Toliau V. Zilėnas (jis Lietuvos mokslų akademijos etnografinio muzėjaus direktorius) rašo apie šaunamųjų ginklų kalyklą Valkininkuose 16-me a. (223-322); R. Strazdūnaitė — apie valstiečių grūdų magazinus (234-242) ir D. Būtenas — Rykūnė (243-248). Tie darbai priklauso daugiau istorijai, kaip ir J. Jurginio — lietuvių šeima 13-14-me a. (248-259), A. Vyšniauskaitė — lietuvių valstiečių šeimos turiniai santykiai 19-20-me a. pirmaisiais dešimt-

mečiais (260-269). Su jos išvedžiojimais ne visur galima sutikti, bet yra naudinga dokumentinė medžiaga. Baigiant K. Grigas paliečia vėl tautosaką, rašydamas apie Simoną Daukantą kaip lietuvių tautosakos rinkėją, leidėją ir vertintoją (270-286). Blaiviai vertina Daukantą, bet nieko naujo neiškeilia, tik sutraukia draugėn medžiagą.

Antrame (1959) tome tautotyrai taip pat skirta mažiau vietos, kaip prostorei. H. Lizdenis, kurį paskutiniaisiais metais stebime kaip jauną ir darbštų džiukų kraštotyryninką, aprašo Rudnios geležies liejyklą (188-182), o toliau V. Merkys aprašo Viniiaus miesto gynybinius įtvirtinimus 1503-1805 metais (193-214). Tautotyrai šis straipsnis nieko tiesiogiai neduoda, nors gail padėti aiškinti kai kuriuos mūsų senuosius sodybinius dvarų ir ūkių dengtinus vartus bei aptvarus. Gerą darbą duoda V. Milius apie Platių apylinkių gyvenamus namus (214-236). Prie jo prisideda Iz. Butkevičius — lietuvių valstiečių ūkiniai pastatai (237-256). Vertas dėmesio ir antrasis V. Milius darbas — lietuvių valstiečių maistas 19-jo a. antroje pusėje — 20-jo a. pradžioje (257-268). Neblogai M. Glemžaitė rašo apie linų ir vilnų naminių apdirbimą 19-jo a. — 20-jo a. pradžioje (269-299), nors ir šiam trūksta daug kur tikslumo ir dokumentacijos. A. Vyšniauskaitė pasakoja apie lopšius ir kitas vaikų auginimo priemones (300-308), panaudodama plačiau 1939 etnografinių ekspedicijų aprašus. V. Ste-naitis, apžvelgdamas lietuvių liaudies fizinę kultūrą (310-319), gausiai panaudoja senus aprašus. Rinkinį baigia V. Nau-sėdas istoriniu straipsniu apie lietuvišką mokyklą Prūsijoje (Nukelta į 5 psl.)

Kultūrinė kronika

Ukrainiečiai šiemet švenčia 100 metų sukaktį, kaip mirė jų tautinis poetas Taras Ševčenko, gimęs 1814, kovojęs dėl Ukrainos nepriklausomybės. Ta proga ukrainiečiai pasirūpino, kad Kongresas išleistų knygelę "Europe's Freedom Fighter", kurioje aprašoma to meto Ukrainos padėtis ir duodama Ševčenko biografija.

Čiurlonio galerija Chicagoje praėjusių metų gale atšventė trijų metų sukaktį ir buvo surengusi parodą. Ta proga išleido iliustruotą leidinį, kuriame nuotraukomis pavaizduota galerija, sudėta daug dailininkų kūrinių, paminėtos parodos, išklmės, pridėtas iliustruotas parodos katalogas. Galerija per 3 metus jau turi paveikslų už 10,000 dol.

Aloyzo Barono "Vieniši medžiai", ejes Darbininko atkarpoje 1959, Chicagoje išleidžiamas atskira knyga.

Ateities žurnalas šiemet švenčia 50 metų sukaktį. Ta proga išleidžiamas specialus padidintas numeris ir balandžio mėn. rengiamas literatūros vakaras Chicagoje.

Adomas Galdikas šiuo metu intensyviai kuria didelio formato alejinės tapybos paveikslus, kurie bus skiriami naujai parodai.

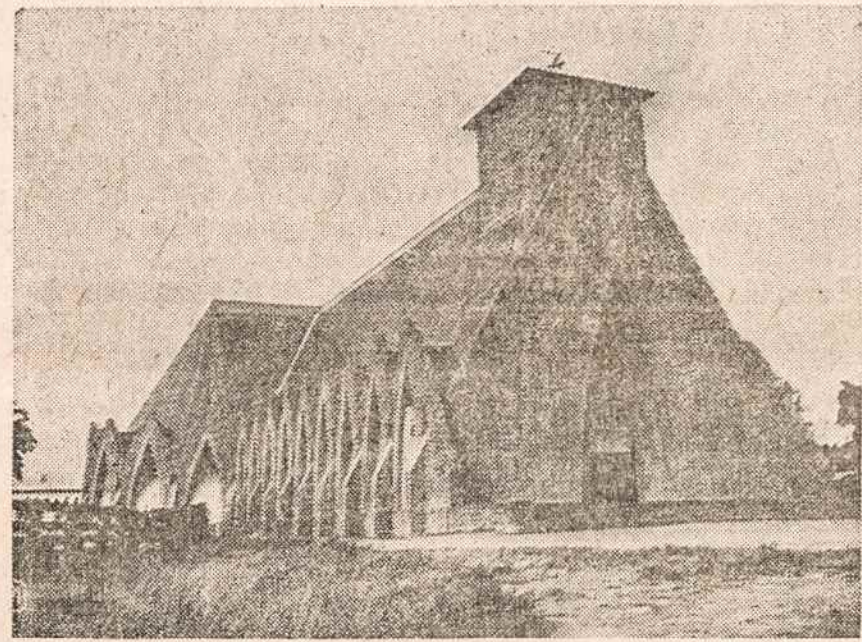
Kazimieras Zoromskis paskutiniu laiku sukūrė visą eilę abstrakčių paveikslų, kurių daugumos idėjos paimtos iš Kennebunk Porto.

Aidų žurnalas šiemet pradeda 12 metus Amerikoje. Sausio numeris jau baigiamas parengti, jis bus iliustruotas nuotraukomis Kęstučio Keziso, S. J., kuris paskutiniu laiku pasižymėjo kaip įdomus foto menininkas. Taip pat rengiamas ir vasario numeris, kuriame bus atšventėta Lietuvos kančia. Ta proga iliustruojamas pranciškono koplyčios Brooklyne Kryžiaus Kelių — stacijų vaizdais. Kryžiaus Kelių sukūrė dail. Aleksandra Kašubienė.

Stepo Zobarsko "Brolių ieškotoja" išvertė į anglų kalbą Danguolė Sadūnaitė-Sealey ir viena leidykla išleido Anglijoje. Angliškai pavadinta "In Quest of 9 Brothers". Kaina 5 šilینگai.

Bruno Markaitis, S. J., šiuo metu rašo "Tris lietuviškus šokius", kuriuos vėliau orkestruos. Taip pat turi užsakymą parašyti smulko koncertą.

Bernardo Brazdžionio eilių rinkinys "Vidudienio sodai", laimėjęs Aidų žurnalo premiją, jau baigiamas spausdinti Los Angeles, Calif., "Lietuvių Dienų" spaustuveje.

SV. ONOS bažnyčia Brazzaville, Kongo.

Ilustracijos "Kraujui ir pelenam"

Komunistinė sistema tvarko taip pat rašytojus bei dailininkus, lyg kokius kolchozo tarnautojus. Jiem įsako tą ir tą parašyti ir dar nurodo kaip. Visur turi vyrauti socialinis realizmas, turi būti pagerbtas komunistas ir pagrindinis herojus turi būti "pažangus" komunistas.

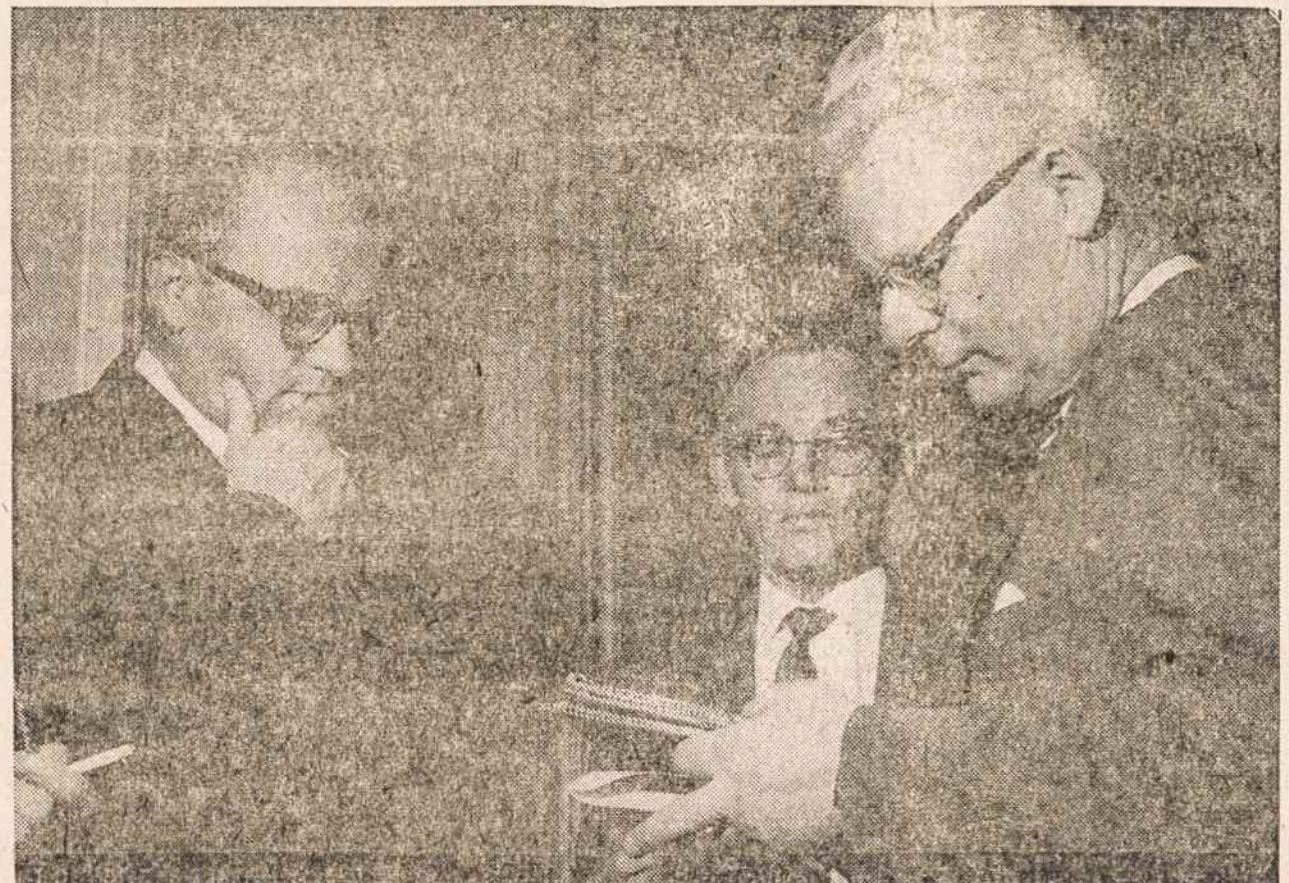
Dailininkams nustato temas ir nusako, kaip piešti. Visi turi nusilenkti užbrėžtai linijai. Kas domisi menu ir seka jo raidą, aiškiai supranta, ko verta tokia kūryba.

Praeitais metais Sovietai savo kūrinius nugalėto Londoną, ieškodami kultūrinio bendradarbiavimo. Anglai, tie konservatyvūs žmonės, neišlaikė nesijuokę, kad sovietinis menas atsilikęs mažiausia 50 metų, kad jų nuogas realizmas nuobodus. Spalvota fotografija gali lengvai pakeisti jų menininkų kūrinius.

Tačiau pasitaiko išimčių. Tokiu gaivumu padvelkia Justino Marcinkevičiaus nedidelė knygelė "Kraujas ir pelenai". Šviežumo suteikia ne poema, bet dail. S. Krasauskas.

Kaip žinia, Sovietai, norėdami nuslėpti savo darbus, kur tik gali, kalte verčia vokiečiam naciam. Taip yra ir su Pirėpio tragedija, kurios tikrieji kaltininkai yra patys Sovietai, jų partizanai. Dabar tikroji kaimo sudeginimo priežastis pakeičiama. Pirėpis keliamas, kaip nacių žudynės. Rašytojas Justinas Marcinkevičius parašė poemą. Jis laikėsi partijos direktivų. Rašo realistiniu stiliumi, kai kur net pasižūrėdamas į Donelaičio būrų gyvenimą. Stilius sultingas ir vaizdus, bet poema savo konstrukcija ir išvystymu yra sužalota, neišplėta, propagandinė.

Tą poemą iliustravo S. Krasauskas. Jis sprendžia savo iliustracijas, sukdamas į simbolizmą, ekspresionizmą. Stengiasi visa pristinti, kad išraiška būtų stipresnė. Tad jo iliustracijos darosi įdomios. Gaila, kad neišlaikytos viename bruože. Dailininkas blaškosi. Kai kur susikaupęs moka išreikšti simboliškai ir taupiai, o kai kur pasiklysta technikoje ir piešinyje. Atrodo, lyg būtų palietusi kita ranka, atsukdama vėl į realizmą. A.K.

BOSTONE SUSITIKĖ: Jokūbas Stukas — Liet. Atsiminimų radijo direktorius, J. Kapočius — Liet. Enciklopedijos leidėjas, P. Viščinis — Laisvės Varpo vedėjas. Nuotr. B. Kerbelienė.

Norite geros — meniškios fotografijos

PORTRETO, ŠEIMOS, VAIKŲ
įvairių progų — vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir pan. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys

VYT. MAŽELIS

422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Tel. HYacint7-4677

ILGO GROJIMO LIETUVIŠKOS PLOKŠTELĖS

(Long Play Hi-Fi Lithuanian Records)

papiginta kaina gaunamos Darbininko administracijoje
Dainos iš Lietuvos, sol. L. Juodis su Rūtos chorų: 16 dainų \$4.00
Lietuviškos dainos ir šokiai. Įdaimuota 16 dainų ir liet. šokių 4.50
Lietuviškos dainos, Bostono liet. mišr. choro 17 dainų albumas 4.50
Sophie Barkus radijo vakaruškininkės dainuoja, 10 liet. dainų ir 10 kalėdinių 5.00
Lietuviški maršai, Br. Jonušo įgrota 12 liet. patriotinių maršų 6.00
DARBININKAS, 910 Willoughby Ave, Brooklyn 21, N.Y.

DARBININKO KONCERTAS

SAUSIO 22, SEKMADIENI,

WEBSTER HALL, 119 E. 11th STREET, N.Y.C.

Dainuoja: **MONIKA KRIPKAUSKIENĖ ir STASYS BARAS**

Pianinu skambina ir akomponuoja **ALEKSAS MROZINSKAS**

Pradžia 5 val.

Šokiams groja JOE THOMAS orkestras

MONIKA KRIPKAUSKIENĖ

KADA SUSKAMBA KOLORATŪRINIAI BALSAI

Praeitų metų Darbininko koncerte mano kaimynas sėdėjo ramiai, klausydamasis **Monikos Kripkauskienės** soprano. Kada jos balsas ėmė šokinėti per aukštąsias gaidas, kaimynas nebeišlaikė ir ūmai atsigrėžė į mane:

— Kas čia dabar?! Tai balsas lyg lakštingala triliuoja!

— Tai koloratūrinis sopranas! — atsakiau pašnibždom.

— Sopranas su koloratūra? Kas tai per daktas?

— Tai, ką dabar girdi!

Kaimynas patenkintas klausėsi, nors, jaučiau, kad mano paaiškinimas jį nelabai įtikino. Grįžęs namo, jis susirado žodyne paaiškinimą ir man telefonu perdavė.

— Klausyk, aš padainuosiu koloratūrą! — tarė jis. — Koloratūra — tai itališkas žodis, reiškiantis vokalinėje muzikoje melodijos puošimą greitais balsų peršokimais, trelėmis ir kitokiais balsų efektais!

Taip mudu dar pasiaiškino apie dainavimą, ir anas kaimynas pridėjo, kad vėl ateisias į tokį koncertą.

Dabar kviesdamas ne tik jį, bet ir kitus gražaus dainavimo mėgėjus, galvoju apie tokį balsą, kuris gali sukurti kaip lakštingala. Tai didelė Dievo dovana. Tokiu balsu susidomėjo ne vienas kompozitorius ir prirašė specialių kūrinių koloratūriniam sopranui. Balsas plačios

apimties, su specifiniu tembru, gali iš žemų gaidų staiga šokti į pačias padanges — į aukštąsias gaidas. Ir čia prasideda tas lakštingalos mėgdžiojimas, kur tariama tik atskiri garsai. Teksto slinktis sustoja, skamba tik melodija, spurda lyg paukštė savo linksmybėje. Paskui, lyg norėdama atsidusti, nusileidžia į žemesnes gaidas ir vėl greitai staccato perbėgimais kyla melodijos laiptais, švaistosi ir skamba, skamba. Ūmai vėl nušoka ir vėl staiga pakyla, parodydama dar įvairesnį balso skambėjimą.

Kas nori taip dainuoti, turi daug ir labai daug dirbti. Tokis dainavimas reikalauja ypatingo pasiruošimo. Čia ateina ne tik gilus melodijos jautimas, frazavimas, bet ir aukštųjų gaidų apvaldymas, kad jos gražiai skambėtų. Todėl, ką mes girdime tokio koncerto metu per 15 minučių, yra ruošta ilgai. Tai nuolatinio įtempto darbo vaisius.

Sios darbo meilės ir kantrybės turi **Monika Kripkauskienė**, kuri Darbininko koncerte vėl pasirodys su nauja programa ir graškia savo koloratūra.

STASYS BARAS

STASYS BARAS NUSTEBINO VISUS

Dabartinis **Stasys Baras**, garsumo tenoras, nors buvo dar pranciškonų gimnazijos mokinys, apsvilkęs ruda uniforma, susijuošęs juosta, kai pirmą kartą jį išgirdau. Tai buvo jų namuose, Kiškėnuose, Klaipėdos krašte, kur buvo moksleivių stovykla.

Vasara graži, vakare dega laužai. Taip nejuočiomis ir atsiranda daina. Iš viso būrio išsiskyrė gražus, švarus tenoras. Tai buvo **Stasys Baras** (tuo metu dar vadinosi **Baranauskas**). Atsilošęs, lyg tas giedantis paukštelis, jis aukštu skambančiu balsu traukė, rodos, "Kas bernelio sumislyta". Simtais kartų girdėta daina buvo lyg ne ta. Ji kitaip skambėjo, giliau smigo į visų širdis. Visi nutilo. Susėdę prie laužo klausėsi, kaip jų tenoras su gilia nuostalgią šaukė naktį.

Taip visi aptarė, kad šis mokinykai toli "nudainuos". Su to

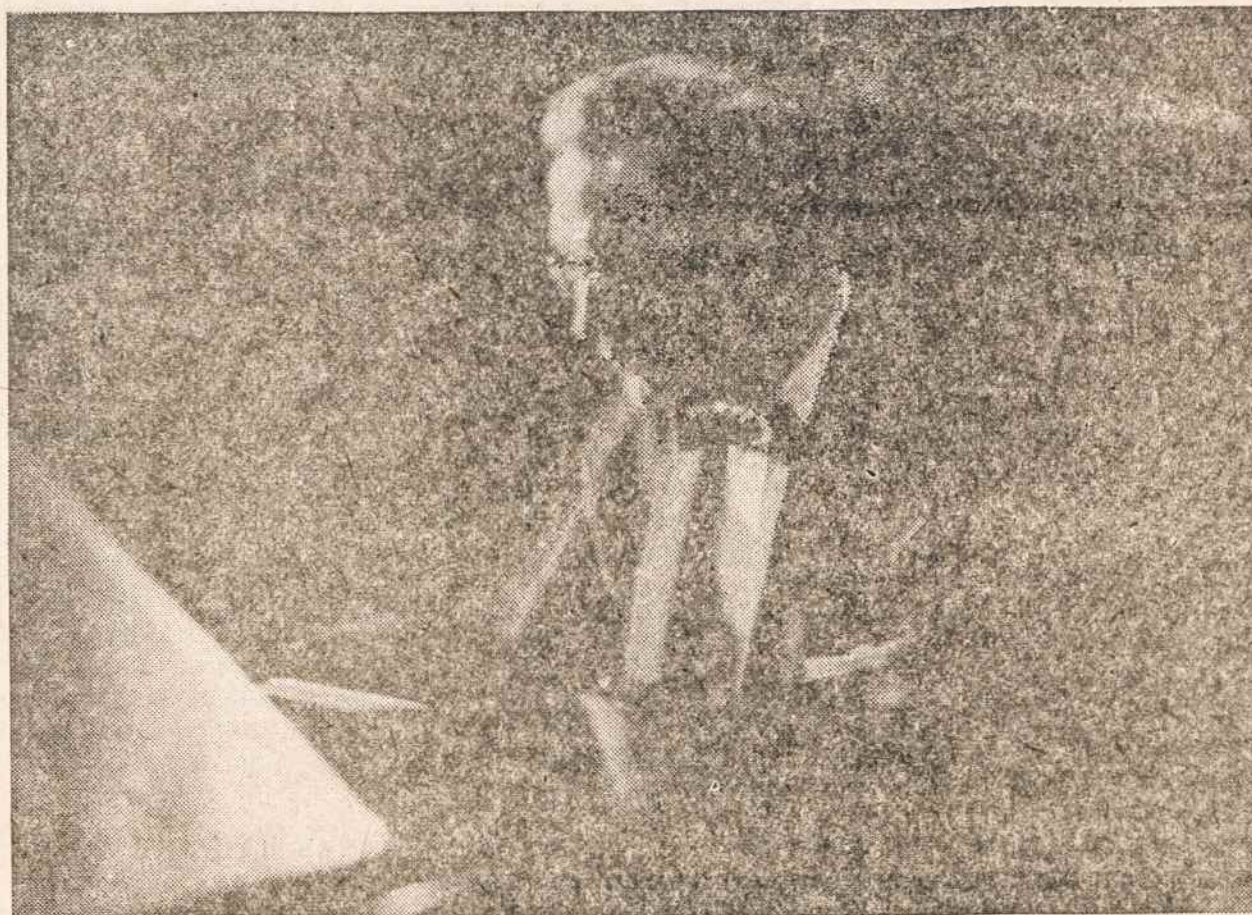
kiu balsu negėda ir prieš Kiprą Petrauską stoti.

Stovykla išsiskirstė, blėso prisiminimai, kaip tos laužo žarijos. Blėso ir **St. Baro** balso įspūdis. Gal jis pamiršo savo talentus, kaip daugelis talentingų žmonių?

Bet štai Vokietijos stovykloje vėl pamačiau **Stasį**. Šį kartą jau ne su pranciškoniška gimnazisto uniforma, bet su fraku, dryžuotam kelnėm. Ir ne prie laužo, bet ant scenos, kur dumsoji juodas pianinas ir prie jo sėdėjo kitas frakuotas ponas. Taigi, besama solisto iš mūsų **Staseio** — pagalvoju.

Ir kai uždainavo, atpažinau anos vasaros balsą. Toks pat gražus, skambantis, tik labiau apvaldytas, subrendęs, stiprus. Tai buvo maionus gaivaus vėjo pūstelėjimas — štai auga nauja dainininkų karta!

Vėliau girdėjau jį ir Chica-

PIANISTAS ALEKSAS MROZINSKAS. Nuotr. V. Maželio.

PIANISTAS, BE KURIO NIEKAS NEAPSIEINA

Aleksas Mrozinskas pažįsta visa lietuvių kolonija New Yorke. Tai pianistas, be kurio neapsieina nė vienas čia rengiamas koncertas. Visada paprastas, nuoširdus, sutinka su visokiomis sąlygom, atspėja visų dainininkų nuotaikas, prie jų moka prisiderinti, pažįsta jų balsines savybes. Tai tikras akomponatorius iš Dievo malonės, giliau supratęs, ką reiškia dainininką palydėti pianinu. Jis yra ir čia ir kitur akomponavęs daugelyje koncertų įvairiausiems dainininkams.

Bet jis nėra tik akomponatorius. Yra ir pianistas. Dažnuose koncertuose paskambina su gera technika, giliu išjautimu.

Aleksas Mrozinskas palydėjo visus Darbininko ir Aidų rengtus koncertus. Ir šiemet jis sutiko akomponuoti ir paskambinti. Koncertui išnuomotas specialus pianinas.

Aleksas Mrozinskas, gimęs Siauliuose 1914.8.7 pradinį muzikos mokslą ėjo Siaulių muzikos mokykloje. 1933 išlaikė egzaminus į Kauno konservatori-

goje ir Philadelphijoje. **Stasys Baras** buvo dar virtėsnis, drąsesnis, be pretenzijų. Toks pat draugiškas, lyg tebenešiotų savybę anų paliktų pušynų kvapą. Į sceną jis išėjo kaip patyręs dainininkas — su pasitikėjimu, drąsa. Jo balsas suskambėjo dar gražiau. Pasidžiaugiau. Dirba, lavinasi. Labai nudžiugino didelis nuoširdumas. Kiekvieną tekstą perdavė su giliu išjautimu.

Džiaugiausi ne aš vienas, bet daugelis, kurie girdėjo jį dainuojantį. Tai dainininkas, kuriuo gali pasitikėti, kurio gali klausytis ir klausytis. Jo galingą stiprų balsą daug kas pastebėjo, daug kas kvietė su koncertais.

Darbininkui didesnę garbę, kad **St. Baras** atvyksta ir turi parengęs platų repertuarą. Kas gi nenorės jo išgirsti? P.

jį ir mokėsi pas prof. A. Rožickį, bet dėl materialinių sąlygų 1934 nutraukė mokslą. 1935 baigė Siaulių gimnaziją ir tais pat metais laimėjo varžybas į Kauno radiofoną — akomponuotojo — koncertmeisterio vietai, kurioje išbuvo iki 1939. 1936 vėl pradėjo lankyti konservatorių ir ją baigė 1940.

Lietuvoje yra surengęs kelis rečitalius — Kauno konservatorijos ir Vilniaus filharmonijos salėse, Panevėžyje, Siauliuose. Dalyvavęs su simfoniniu orkestru keliuose koncertuose, atlikdamas **Fr. Chopin E-Mol** ir **Fr. Liszt Es-Dur** koncertus, diriguo-

jant **V. Marijošui**, **B. Dvarionui**, **P. Armondi** ir k.

Atsidūręs Vokietijoje, išvystė nemažą muzikinę veiklą: rengė koncertus ir 1945-47 vadovavo Vokietijos studentų kvartetui, 1948 laimėjo varžybas į Miuncheno aukšt. muzikos mokyklą, kur studijavo, ligi išemi-gruodamas į JAV 1949.

Apigyvenęs Brooklyne, jis uoliai dalyvavo visame lietuviškame muzikos gyvenime. 1950 suorganizavo piano studiją, kuri-kas metai rengia savo pasirodymus. **A. Mrozinskas** yra parašęs ir dainų kvartetam, oktetam bei choram.

TAUTOTYRINIAI DARBAI Lietuvoje

(Atkelta iš 4 psl.)

16-18-me a. (320-332). Viena kita vieta naudinga ir tautotyrimui.

Knygose gausūs proistoriniai straipsniai pateikia įdomios medžiagos lietuvių praeities gyvenimui suprasti.

Peržvelgus visus tautotyrimus straipsnius, labai ryškiai matyti, kad daugiausia tiriama statyba, kartais užkliudoma dar susisiekimas, namų darbai, bet vengiama socialinių temų, kurias bando liesti tik tokie "specialistai", kaip **Jurginis**, **Vyšniauskaitė**, besiremiami **Marksu** — **Engelsu** ir kitais "autoritetais".

Knygų forma nuobodi ir menka. Toki yra visi Lietuvos mokslų akademijos darbai, taip pat Vilniaus universiteto, Pedagoginio instituto ir k. Nuo oficialiausio formato nelengva atitrūkti, nes jį nustato Rusijos federalinė respublika. Tik vienas kitas akademijos leidinys turi išpaustą saulinių langelių, kuris liudija, kad nepriklausomas Lietuvos knygų apipavidalinimo pastangos dar gyvos ir yra noras duoti kiek galima vakarietiškesnę knygos išorę. Popieris rūpintasi pasirinkti įmanomai geresnis, tačiau vaizdai atspausdinti sovietinių menkystos

standartu. Išimtį sudaro tik grynai propagandai skirti leidiniai.

Lyginant šį mūsų leidinį su latvių tos pačios paskirties knygomis, krinta į akis skirtingas, didelis leidinių formatus su išspausta viršelyje lankine sege, liudijanti latvių tautinę dvasią. Lietuvoje tokio formato pasirodė tik architektūros paminklų metraštis I (1958). Latvių pasirinkta geresnis popierius, įdėta dalis kreidinio popieriaus klišėms ir net spalvotų duota! Išorės įspūdis daug geresnis, bet aprašuose suvartyta daug daugiau sovietinių "dievų ir išminčių". Rusifikacija ir sovietizacija dar ryškesnė. Gi Estijos leidiniuose beveik jau neiško nei estų kalbos.

— **Poetas Kazys Bradūnas** skaitys savo kūrinius Ateities žurnalo jubilėjiniame literatūros vakare Chicagoje balandžio 15. Ateitis šiemet mini savo 50 metų sukaktį.

— **Prof. J. Kupionis**, kuris su šeima gyvena Rustona, La., redaguoja miškininkų žurnalą "Girios Aidas". Žurnalo 18 nr. išeis vasario mėn.

— **Prof. dr. Antanas Pajauskas - Ramūnas** sulaukė 50 metų. Su šeima gyvena ir profesoriaus Kanadoje, Ottawoje.

IŠ VISUR

DARBININKO šis numeris siunčiamas kaip kvietimas atsilankyti į tradicinį metinį koncertą sausio 22 New Yorke, Webster Hall. Administracija laikraštį išsiuntinėjo ir ne Darbininko skaitytojams, kurių adresus ji galėjo gauti. Jeigu kam ta proga laikraštis bus patekęs pirmą kartą į rankas ir patiks užsisakyti, busime labai patenkinti. Naujiems skaitytojams pirmiems metam kainuoja tik 5 dol.

— **Prel. Pr. J. Juškaitis**, Nekalto Prasidėjimo lietuvių parapijos klebonas Cambridge, Mass., teikėsi pranešti vaikų laištelio "Eglutės" administracijai, kad jisai to nelaukto jo pagerbimo proga sutinka išleisti "Eglutės" vasario numerį. Siam vieninteliui lietuvių vaikų laikrašteliai tai didele parama.

— **Jaunimo literatūros konkurso** jury komisija, susidedanti iš dr. **Henriko Lukšaevičiaus** (pirm.), **Nelės Mazalaitės**, **Leonardo Zitkevičiaus**, **Stepo Zobarsko** ir **Romo Kežio**, paskyrė dvi premijas po 150 dol. už geriausią konkursui pristatytą novelę "Prizmė" ir poezijos kūrinių "Netarti žodžiai". Atidarius vokus paaiškėjo, kad novelės autorė yra **Liuda Germanienė**, o poezijos — **Dalia Kolbaitė**. Abi laureatės yra iš Chicago, kur sausio 8 įvyko iškilmingas premijos įteikimo vakaras. Konkurse dalyvavo daug jaunų autorių, kurių amžiaus vidurkis tarp 18-20 metų. Konkurso organizavo akademini skautų sąjūdis.

— **Kun. C. Girnius**, kilęs iš Maspeht, N. Y., Maryknoli vienuolis misijonierius Peru, Pietų Amerikoje, pagarsėjo pastaitydamas per upę tiltą, kurio dabar 20.000 gyventojų gali susisiekti su "pasauliu". Upės jie buvo atskirti nuo kitų gyventojų.

— **Daumantas Cibas**, pedagogas ir mėgėjas fotografas, gyvenęs Los Angeles, Calif., vieną savo didesnių kambarių yra pavertęs tarytum lietuvišku muzėjumi. Jis turi daugelį meniškai atliktų medžio drožinėjimo darbų, tautiniame stiliuje. Jo žmona, mokytoja, Kalėdų eglaitę buvo papuošusi vien tik šiaudelių ornamentais, taip pat lietuviško stiliaus ir nepaprastai gražiai atliktais.

— **Dr. Ed. Varnauskas** garbėja Svedijoje kaip širdies ligų specialistas. Yra kilęs iš Kupiškio, mokėsis Lietuvoje ir Svedijoje. Medicinos mokslus baigė Stockholme 1951.

— **Audrys Bačkis**, ministerio dr. **St. Bačkio** sūnus, kovo 18 Romoje išventinamas į kunigus.

— **Tris knygų bibliotekas** dovanai bus galima laimėti, pasi-naudojant knygų išpardavimu, kuris dabar pratęstas iki vasario 15 d. Atpiginimas iki 90 proc. Šarašai išsiunčiami paprašius šiuo adresu: **Gabija, 87-35 95th St., Woodhaven 21, N.Y.**

LEONARDO ANDRIEKAUS eilėraščių rinkinys

SAULĖ KRYŽIUOSE

jau gaunama Darbininko administracijoje, 910 Willoughby Avenue, Brooklyn 21, N. Y. Ilustravo **dail. Telesforas Valius** 208 psl., kaina 3 dol.

Platintojams duodama nuolaida. Knyga —

geriausia švenčių dovana!

Atsiminimai iš dabarties
Prancūzų gen. Raoul Salan baigė rašyti prisiminimus iš veiklos Alžire. Prisiminimai jau buvo teikiami spausdinti, kai gen. De Gaulle paskelbė referendumą dėl Alžiro. Prisiminimų autorius rankraštį iš spaustuvės atsiėmė, kad jį dar pafaisytu. Tai reiškia, kad prisiminimus galima rašyti ir taip, kaip dabar yra, o ne kaip buvo. Ak. ir mūsų kai kurie senesni veikėjai "prisimena" iš tolimos praeities tai, ką dabar išgyvena!

Teisėjo antausis
Serbijos viename kaimelyje buvo futbolu varžybų pirmenybės, kurios baigėsi muštynėmis. O prasidėjo iš to, kad vienas žaidikas buvo teisėjo pašalintas iš aikštės. Tasai aikštę aplėdo, bet po kelių minučių grįžo ir kažką pašnibždėjo teisėjui ir ausi. Atgalios gavo antausį. Susikibo tada visi sportininkai ir nesportininkai bendrai olimpijai — tašyti vieni kitiems ausis.

Tiktai svetimom akim
Leipzig, kuris priklauso rytinei Vokietijai, komunistų valdomai, buvo pasaulinės šachmatų varžybos. Miesto krautuvių langai, ypač aplink Astorijos viešbutį, pasipuošė kaip amerikiečių Kalėdom. Galėjai pro langą matyti įvairiausių ir gražiausių prekių. Po tų varžybų "Liaudies laikraštis" parašė: "Tarpautinės šachmatų varžybos pasibaigė, o su jomis — ir tvaskėjimas krautuvių langų prie Ringmeyse namų bei Astorijos viešbučio. Daug svečių ir praeivių džiaugėsi turtingu ir gražiu prekių išdėstymu. Gaila — džiaugsmas buvo trumpas. Prieš kelias dienas vitrinos ištuštintos. Vienišos ir apnuogintos tebestovi, nekoks gatvės paveikslas". Buvo išstatyta tik svetimom akim pažūreiti.

Žinios prieš 130 metų

— Prancūzija, užėmusi Alžirą, Siaurės Afrikos apsaugai, įkūrė Svetimšalių Legiją.
— Anglijoje atgaivintas senas žaidimas — futbolas. Jis jau buvo žaidžiamas 12 amžiuje.
— Indijoje anglai uždraudė to krašto seną paprotį — su mirusių vyrų drauge sudeginti ir našle.
— Anglijos jaunas mokslininkas Charles Darwin su kapitonu Fitzroy išplaukė į pietų Ameriką ir Ramųjį vandenyną.

TADA RUSIJA BUVO UŽIMTA LENKIJOS REIKALAIS

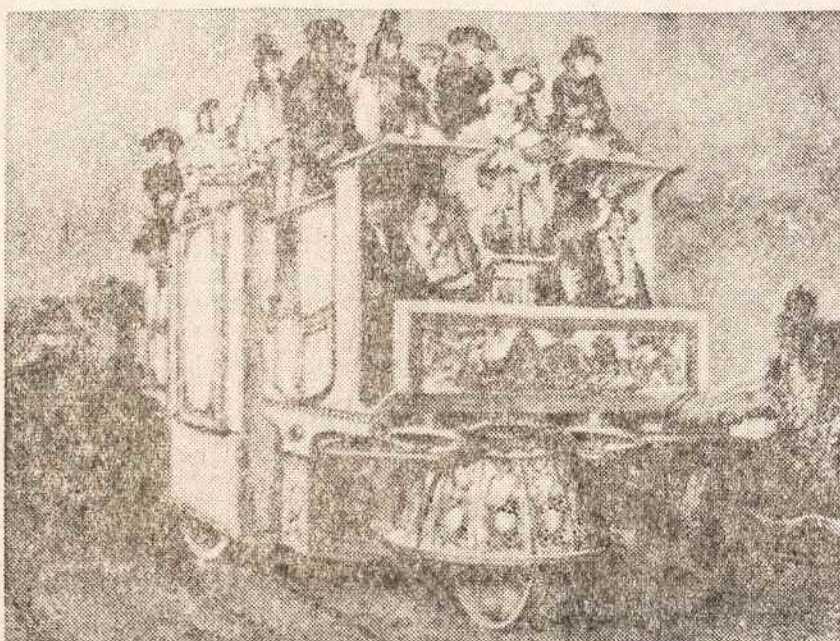
Kada praeitis įdomi ne tik istorikui

Pracitį dažniausiai pažįstame tik iš istorikų raštų, kurie kartais perkrauti datom, karo žygiais, ir taip praleidžiamos idomos smulkmenos. Tas smulkmenas galima rasti to meto laikraščiuose. Štai mažos ištraukos, kas atsitiko Europoje prieš 130 metų, tarp 1830 - 1833.

REVOLIUCIJA BELGIJOJE

Įkuriamą neprikl. karalija

Briuselis, 1931 birželio 4. Belgijos tautinis parlamentas šiandien išrinko princa Leopolda iš Saksų - Coburgo giminės Belgijos karaliumi. Leopoldas dėl savo artimų ryšių su Anglijos sostu yra priimtinas jos vyriausybei. Taip pat turi

KAS ATSPĖS, kas tai per vežimas? Tai garų varomas autobusas. Tokių autobusų Londonas prieš 130 metų turėjo net 23.

ryšius su Prancūzija. Todėl jo išrinkimas nesulaukė jokio pasipriešinimo. Tuo baigta Belgijos revoliucija. Belgija, buvusi Olandijos dalis, pasidarė nepriklausoma karalija.

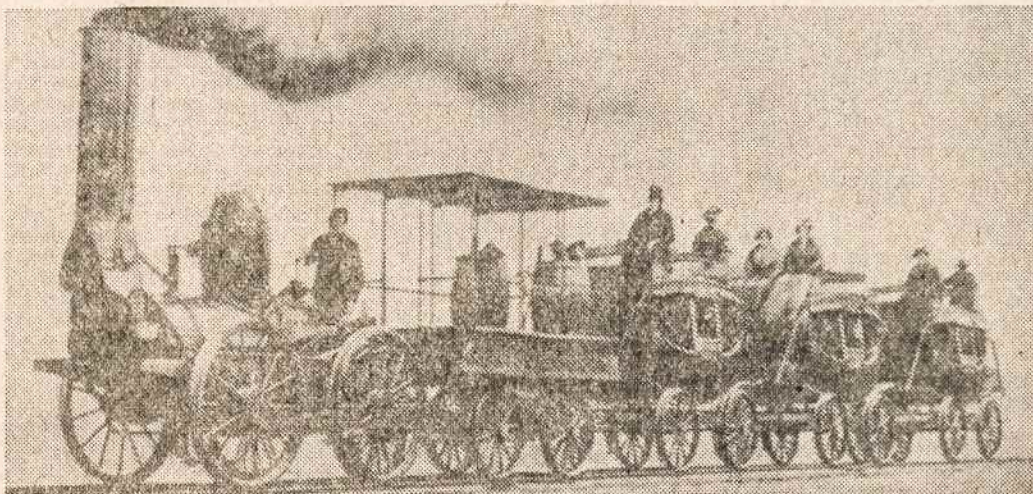
Nuo seno Belgiją valdė Olandija. Dėl to kilo nemaža nepasitenkinimo, nes Olandija nelaikė Belgijos sau lygia. Liberalų partija, vadovaujama Louis de Potter, vis daugiau rado šalininkų.

Bet kibirkštį uždegė Prancūzų revoliucija, buvusi 1830 m. liepos mėnesį. Pradžioje dar buvo viskas ramu. Dar rugpjūčio mėn. Olandijos karalius Wilhelmas I Briusely lankė vieną pramonės parodą. Bet po poros dienų prasidėjo revoliucija, kurios negalėjo nuslopinti nei policija. Užpulta centrinė policijos įstaiga, teisingumo ministerija. Ilga laiką buvo visiška anarchija. Rugsėjo mėn. olandų kariuomenė iš 10,000 vyrų žygiavo į Briuselį, bet ją sukilėliai sumušė. Sis laimejimas ir privedė prie nepriklausomybės, kuri buvo paskelbta spalio 4.

Karalius Wilhelmas prašė pagalbos iš Europos valdovų, bet jos nesulaukė. Tada būtų grėšęs visuotinis karas, kurio niekas nenorėjo. Angliją nuo 1830 valdo Wheigs, kuris remia liberalus. Užsienio reikalų ministeriu yra Lord Palmerston. Prūsijos karalius Wilhelmas III nors ir mėgsta taiką, nors ir darė intervenciją, bet nieko nepagelbėjo. Rusija užimta Lenkijos reikalais. Jau nuo lapkričio ten siaučia revoliucija, kurios tikslas padaryti Lenkiją nepriklausomą. Dabar dar tebėra mūšiai, bet nėra jokios vilties už laisvę kovojančiai Lenkijai.

MIRĖ NAPOLEONO SŪNUS

Viena, 1832 birželio 22. Schoenbrunn pilyje mirė 21 metų Napoleono sūnus, gimęs iš jo santuokos su Marie Louise iš Austrijos. Po tėvo nušalinimo nuo Prancūzijos sosto ir išstūmimo, jį pasiėmė globoti jo senelis, Austrijos imperatorius. 1817 jau buvo suteiktas titulas, jis vadinosi Napoleonas, Reichstad herzogas.

AMERIKOJE prieš 130 metų jau buvo nemaža traukinių, kurių vagonai priminė karikatūras. Čia matome traukinį tarp Albany ir Schenectady, N. Y.

NAUJIEJI METAI SU SIDABRINIŲ JUBILĖJUMI

Vaclovas ir Konstancija Nenortai su Naujais metais užbaigė vedybinio gyvenimo 25 metus. Prie gyvomis gėlėmis papuoštų ir skaniais lietuviškais valgiais apkrautų stalų susirinko apie 60 svečių. Buvo ir iš tolimesnių vietovių: Karaliai iš Philadelphiajos, Šeikiai ir Sodaičiai iš New Yorko, T. Janukėnas iš Bostono. Po A. Mackaus trumpo jausmingo žodžio, lietuvių veteranų vardu kalbėjo ir dovahėle įteikė skyrėlius pirm. P. Simanaukas. Skautų ir skaučių tėvai per komiteto pirm. J. Simanski siuntė sveikinimus ir dovanojo lietuviškų vaizdų albumą. Bendruomenės vardu kalbėjo apylinkės pirm. W. Chase, skautų ir skaučių — vietininkas V. Pileika. Mokslo dienų draugas A. Šeikas pasidalino prisiminimais iš Alytaus miškininkystės mokyklos dienų. V. Karalius švelniu humoru paryškino kai kuriuos momentus iš šviesių laikų Marijampolėje, o I. Karalienenė švelniai prisiminė savo klases draugę Konstanciją Nenortienę. T. Janukėnas, Vaclovo kūdikystės dienų draugas, ilgesniame žodyje prisiminė gra-

HARTFORD, CONN.
žiąją Džukiją, gimnazijos laikus, bendras dienas kariuomenėje ir Amerikoje. Sveikinimai baigti visų dalyvių bendra dovana ir Nenortų padėka.
Naujieji Metai sutikti tylos minute pagerbiant žuvusius už Lietuvos laisvę. Vėliau šokiai, pašnekėsiai ir lietuviška daina visus jungė į bendrą lietuvišką šeimą.
Hartforde beveik nėra organizacijų ar sambūrių, kuriems Vaclovas Nenortas nepriklausytų ar bent nebūtų padėjęs. Yra LKV S-gos skyriaus steigėjas ir dabartinis išdininkas,

TO PLACE, YOUR AD CANCEL OR CHANGE Call LO 3-7291
CHILDREN BOARDED
DAY CARE FOR CHILDREN ANY AGE
B. onx, N. Y.
Catholics Welcome — Loving Care Reasonable rates. Inspection invited DA 6-2792
REAL ESTATE

In Saint Boniface Parish in WANTACH L.I.
Wantach — \$20,990; 80 x 100; split level; 3 large bedrooms, panelled playroom, 1½ baths, patio, full cellar; extras: Castle 1-2037.

St. Thomas Angelle Parish, Hempstead West — \$18,990 — Selling this English Tudor home far below values in desirable residential neighborhood. 7 rooms, large living room, fireplace, formal dining room, 3 bedrooms, sunporch, playroom, 1½ baths, 2 car garage. Short walk to St. Thomas school and church, shopping, RR and bus. New plumbing and oil burner. Phone IVanhoe 9-1439.

In Saint Augustine Parish in FRANKLIN PARK, N. J. South Brunswick, N. J. Township. 9 Room Ranch, 1 year old, 4 bedrooms, 2 full baths, ½ acre, wooded brook area, 2 blks. to school, N.Y. expr. bus. Owner transf'd. \$18,990. GI mortgage available. DA 9-8082.

Our Lady of Perpetual Help Parish, HARTSDALE, N. Y. 4-month home. — Ideal for young couple, 3 bedrooms, split level on wooded ¼ acre in lovely area. 1½ baths and recreation room. Owner must sell immediately — \$23,800. LY 2-8021

In Queen of All Saints Parish in BROOKLYN, N. Y. 3 Story - 2 Family Brick House - 2½ Baths - Near Shopping and All Transportation — Sacrificing for \$20,000. Call evenings MA 2-4247.

In Our Lady of Lourdes Parish in MALVERNE, L.I.N.Y. BRICK CAPE, 3 bedrooms, den, fin. playroom, large garage, extras. Principals. \$21,750. — LY 9-5618.

In Our Lady of Lourdes Parish, in Massapequa, L.I.N.Y., Massapequa Park, Charming 4 bedroom Cape, on 70x105, trees, patio, shrubs; closets galore; 2 tile baths, dining rm., play, laundry rm., oversized garage, walk to school, church and shopping. Extras. \$18,900. No brokers. PY 8-5174.

NORI PIRKTI AR PARDUOTI NAMUS—TAIP PAT APDRAUDŲ REIKALAIS KREIPKIS Į
AMERICAN HOME REALTY
84-14 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. — (Forest Parkway stotis)
Tel. Hickory 1-5220
WILLIAM J. DRAKE
Licensed Real Estate Broker
Lietuviams Specialus Patarnavimas

HOLY LIGHT
BAŽNYTINIŲ ŽVAKIŲ DIRBTUVĖ
RELIGIOUS CANDLES OF EVERY DESCRIPTION
Sav. B. KUČINSKAS
35 So. 8th Street Brooklyn 11, N. Y.
EVergreen 7-2155 Resid. Illinois 8-7118

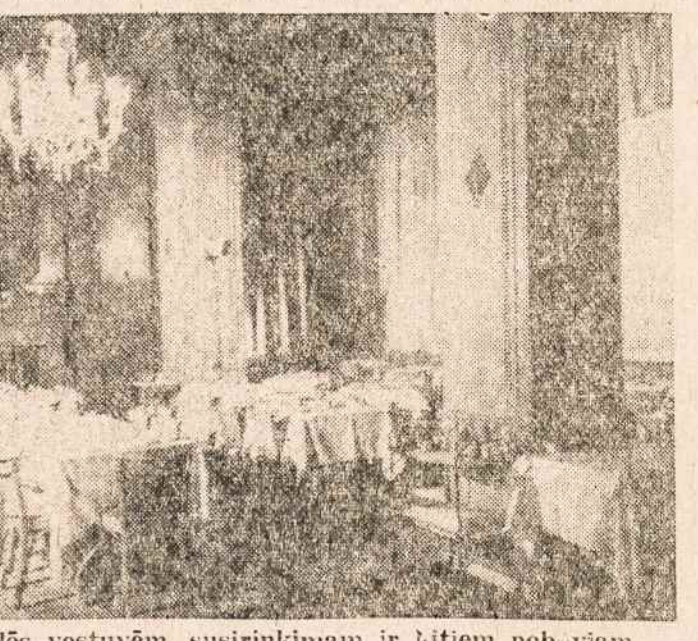
MERCURY Parcel & Trading Co.
943 Elizabeth Avenue Elizabeth, N. J.
Skyrių veda JONYNA ŠISIENE
Phone: ELizabeth 4-7608
Siuntiniai į —
LIETUVĄ, UKRAINĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ ir kitus kraštus
SIUNTINIŲ PRISTATYMAS GARANTUOJAMAS
Didelis pasirinkimas vilninių atraižų vyriškom bei moteriškom eilutėm, paltam; vilnonės skaros, kiltimai, lovų užtiesalai ir kt. • Pirmamam užsakymai ir raštu. Jums patarnaus lietuvi moteris, kalbanti įvairiom kalbom. Mandagus, kruopštus ir nebrangus patarnavimas.
Kviečiame jus tapti mūsų klientais
Atidara nuo 8:30 val. ryto iki 8:00 val. vakaro
Sekmadieniais nuo 8:30 val. iki 4 val. popiet.
Pagrindinė kontora: 80 East 7th Street, New York 3, N. Y.
Krautuovė: 75 East 7th Street • Tel. OR 4-3930
Mūsų firmos geriausia rekomendacija — tai tūkstančiai pastovių klientų visoje Amerikoje

AR JŪS NEPERMOKATE už savo automobilio apdraudą?
Virš 21,000,000 automobilių savininkų moka daugiau, negu reikalinga.
Jei tik Jūsų vairavimo rekordas yra geras, Jūs esate kvalifikuotas:
Dideliam apdraudos sutuopymui, geresnei savo apsaugai ir greitesniam patarnavimui, reikalaujant nuostolių atlyginimo.
Kreipkitės:
ALBERT F. PETERS (Petrauskas)
APDRAUDOS SPECIALISTAS
84-17 JAMAICA AVE. WOODHAVEN 21, N. Y.
Tel. VI 3-1477
NAMŲ ADRESAS
106-53 — 95th Street Ozone Park 17, N. Y.

WINTER GARDEN TAVERN, INC.
VYTAUTAS BELECKAS SAVININKAS
1883 MADISON STREET BROOKLYN 27, N. Y. (Ridgewood)
Tel. EVergreen 2-6440
Saišė vestuvėms, ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinamomis kainomis.

FESTIVAL RESTORANAS IR BARAS

VACYS STEPONIS, savininkas
40 East 26th Street, New York City, N. Y.
Tel. MU 3-2928
GERI PIETOS IR VAKARIENĖ — JAUKUS BARAS

Salės vestuvėm, susirinkimam ir kitiem pobuviam
Salėje gali tilpti 200 žmonių
LIETUVIŲ SUSIRINKIMAMS SALĖ NEMOKAMAI
Mielai kiekvienas bus sutiktas

Lietuvos gen. konsulato ieškomi asmenys

Abramaitis, Jonas, gyvena Columbus, Ohio
Adomavičienė, Ona, vyras Jonas, dukterys Bronė, Marytė ir Stasė, gyvena Pittsburgh, Pa.
Bagdonavičius, Romualdas, gimęs Kaune 1929, Jono ir Marijos sūnus, po karo išvykęs į Skotiją
Baranaukas, Stasys, Boriso sūnus
Gaidelis, Juozas, Juozo sūnus gimęs 1925 sausio 25
Grinevičius, Bronius, Prano sūnus, gimęs 1921 Mikalinos Ka bučių km., Veliuonos visč., Kauno apskr.
Lušienė Teresė ir jos dukterys Aldona, Renė ir Teresė
Consulate General of Lithuania
41 W. 82 St.

DOVANOS GIMINĖM

ISSIUNTIMU REIKALINGA PASIROPINTI JAU DABAR!

KA mūsų giminės SSSR, Ukrainoje, Gudijoje, Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Užkarpatėje labiausiai vertina gautam siuntinį???

Be abejo, ATRAIŽAS GEROS, IMPORTUOTOS VILNONĖS MEDŽIAGOS SUKNELEI, KOSTUMUI, PALTUI.

KUR galima pirkti vilnonės medžiagos dovanom pačiom žemiausiom kainom mieste?
TIK 3 KRAUTUVĖSE FIRMOS

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525
Cor. DELANCY, N.Y.C.

Parduodama: šilkas, nailonas, satinas, aksomas, pliušas, gobelenas, drobė, medžiagos užuolaidom, antduriam, užvalkalam, baldam ir k.

KRAUTUVĖS ATVIROS KASDIEN IR SEKMADIENIAIS, IŠSKYRUS ŠEŠTADIENIUS, NUO 9 RYTO IKI 6:30 VAK.

S. Beckensteino krautuvėse kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai

Vaziuoti BMT išlipant Essex Street, keltis elevatorium į viršų, arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey Street.

Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N. Y. C. GR 7-1130

DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA

DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ

vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt. Audiniai yra angliškos ir vietinės vilnos, šilko ir medvilnės

Specialiai žemos kainos tiems, kurie siūnčia audinius į užsienį.

Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klientam. Prašome užėiti ir pasižiūrėti!

SIUNTINIAMS Į LIETUVĄ!

Tamsta rasi didelį pasirinkimą vilnonių medžiagų vyrų kostiumams ir švarkams, moterų eilutėm, suknelėm bei švarkams. Maišytos ir rayoninės medžiagos parduodamos griežtai urmo (wholesale) kainomis.

K & K FABRICS

1158 East Jersey Street, Elizabeth, N. J.

Telefonas: ELizabeth 4-1711

ATDARAS KETVIRTADIENIAIS IKI 9 VAL. VAKARO
Mūsų kainos vyrų drabužiams prasideda nuo \$9.50 už pilną eilutę

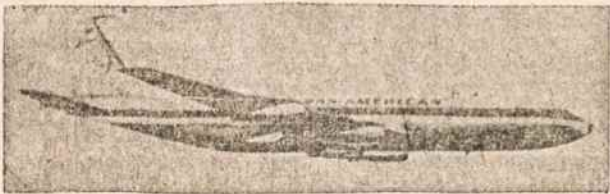
VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai

Geriausios rūšies pigiausiomis kainomis
Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą
PAMEGINKITE UŽEITI PAS MUS IR BŪSITE PATENKINTI

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

200 ORCHARD STREET NEW YORK 2, N. Y.
Tel.: AL 4-8319

Joseph Andrusis - TRAVEL AGENCY - REAL ESTATE - Insurance

HAVEN REALTY

Kelionių biuras lėktuvais ir laivais. Apdraudimas gyvybės, namų, automobilų, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — Pinigų investacijos. • Kasdien nuo 9 iki 9 val. Sekmadieniais popiet 1-5 val.
87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. Tel. VI 7-4477

DABAR JŪS GALITE APLANKYTI savo artimuosius Lietuvoje. Mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes parūpiname visas, sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnioms informacijoms rašykite/skaminkite daugiausiai patyrusiam kelionių biurui į R. Europą Mes padedame jums atsikviesti savo gimines iš Sovietų Sąjungos

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.

45 W. 45 Str. New York 36, N. Y. • Tel. Circle 5-7711

DOVANŲ SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir į kitus Sov. Sąjungos valdomus kraštus. Garantuotas pristatymas Muitai ir kiti mokesčiai apmokami čia. Gavėjas NIEKO NEMOKA. Rašykite arba aplankykite jums artimiausius mūsų skyrius

COSMOS PARCELS Express Corporation

- Licensed by Intourist
- NEW YORK 3, N.Y., 39 - 2nd Avenue — Tel.: AL 4-5456
 - BROOKLYN 7, N.Y., 600 Sutter Avenue — Tel.: DI 5-8808
 - BROOKLYN 21, N.Y., 506 Wilson Ave. — Tel. HY 1-5290
 - ROCHESTER, N.Y., 583 Hudson Avenue — Tel. LO 2-5841
 - LAKEWOOD, N.J., 126 - 4th Street — Tel. FO 3-8569
 - PATERSON 1, N.J., 99 Main Street — Tel. MU 4-4619
 - NEW HAVEN, Conn., 6 Day Street — Tel. LO 2-1446
 - PITTSBURG 3, Pa., 1015 E. Carson Street — Tel. HU 1-2750
 - WORCESTER, Mass., 174 Millbury Street — Tel. SW 8-2868
 - HAMTRAMCK, Mich., 9350 Jos. Campan — Tel. TR 3-1666
 - CLEVELAND 13, Ohio, 2683 W. 14th Street — Tel. TO 1-1063
 - CHICAGO 22, Ill., 2222 W. Chicago Avenue — Tel. BR 8-6966
 - CHICAGO 23, Ill., 2439 W. 69th Street — Tel. WA 5-2737
 - SAN FRANCISCO, Cal., 2076 Sutter Street — Tel. FI 6-1571
 - NEWARK 3, N.J., 428 Springfield Avenue — Tel. BI 3-1797
 - PHILADELPHIA 23, Pa. 530 W. Girard Ave. — Tel. DA 4-4401
 - WATERBURY, Conn., 6 John Street — Tel. PLaza 6-6766
 - GRAND RAPIDS, Mich., 414 Scribner Ave., N.W. — GL 8-2256 [GL 8-2006
 - PASSAIC, N.J., 211 Monroe Street — Tel. PR 3-0979
 - DETROIT, Mich., 6440 Michigan Avenue — Tel. TA 5-8050
 - VINELAND, N.J., West Landis Avenue, Greek Orthodox Bldg. Skyrius atidarytas penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais

SPORTAS

Lietuvių Atletų Klubas 1960

Svarbiausiu sportiniu įvykiu New Yorke skaitytinas abiejų vienetų, LAK ir LSK, susijungimas. Ar Lietuvių Sporto Klubui įsiliesimas į Atletų Klubą bus naudingas ar ne, parodys ateitis. Susijungimo mintis iškelta ir kedenta per eilę metų. Taigi, dabar Brooklyno Lietuvių Atletų Klubas vadovauja visai New Yorke lietuvių sportinei veiklai, kuri susideda iš futbolo — vyrų, rezervinės, jaunųjų, jaunučių ir mažųjų vienetų; krepšinio — vyrų, jaunųjų ir moterų vienetų.

Geriausių pasekmių pasiekė praeitais metais vyrai krepšinininkai. Jie YMCA lygoje užima antrąją vietą. Taip pat antroji vieta teko S. Amerikos lietuvių žaidynėse, kas irgi nekasdieniškas reiškinys. Naują sezoną krepšinininkai pradėjo ne kaip — komandos ramščiai Vyšnius, Kuryla sužeisti, o jaunų nėra. Beje, jaunųjų komanda per sezoną šlubavo, bet imasi pastangų atsigrębti. Moterų vienetas, atrodo, savo dienas tyliai baigia.

Futbole džiugiausiai atrodė jaunieji. Jauniai, jaunučiai ir mažučiai parodė mūsų prieauglio galumą. Visi trys vienetai baigė pirmenybes lentelės viduryje.

Seniorių futbolas 1960 metais pergyveno juodžiausias dienas. Rezervinė sumušė visus rekordus pralaimėtų ir be kovos atiduotų rungtynių. Pirmoji komanda nusikraustė į žemiausią lygą. Ne tiek skaudus pats faktas, kiek priežastis. Vienuetas, kaip ir klubas, tuo metu buvo visai be vadovybės, nuvokos, noro ir ambicijos. Savo garbingos praeities dešimtmetį New Yorke futbolo komanda atšventė tikrai liūdnei. Metų gale — betgi, pragied-

DEMESIO!

Kas neturi kur ramiai leisti gyvenimo dienų, kreipkitės į Old Town Farm — poilsio namų — šeimininkę. Čia lietuviškas ir visad šviežias maistas, nes turi 600 akrų žemės. Augina savo gyvulių ir paukščių. Geri kambariai. Oras labai tyras. Gražios apylinkės pasivaikščioti. Medicinos priežiūra. Tik 15 mylių nuo Waterburv, Conn. Išlaikymas tik apie 100 dol. mėnesiui. Adresas: Bernice Blekis, Old Town Farm, Terryville, Conn. Tel. Bristol LUDlow 2-5113.

Sol. LIONĖ JUODYTE-Mathews yra įdėnavusi naują lietuviškų dainų plokštelę — Long Play Hi-Fi Records

"MANO LIETUVOS PRISIMINIMAI"

(My Lithuanian Memories) — Kaina \$4.95
Antrąją mažą (angliškai) — "Christmas Carols" Shepherd Boy and Sleeping Child Kaina 98¢
Išleistos Mill Mariboro Co. Platintojams užsakius didesniais kiekiais — duodama nuolaida

G a u n a m a :
Alex Mathews—256 Union Ave., Brooklyn 11, N.Y.; Jack J. Stukas — 1264 White St., Hillside, N.J.; Juozas Ginkus—485 Grand St., Brooklyn 11, N.Y.; Darbininkas — 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N.Y.; Spaudos Kioskas — 280 Union Ave. Brooklyn 11, N.Y.

PREVENT CRIPPLING DISEASES

MARCH OF DIMES

BIRTH DEFECTS • ARTHRITIS • POLIO

ruoliai. Pirmoji komanda po keletų metų išėjo pagaliau su pozityviu taškų ir įvarečių balansu. Tikėkime, kad ir vadovavimo reikalai pateks į tinkamas rankas. Rezervinė, tiesa, irgi nuostabiai gerai susitvarkė. Komanda yra pirmame rate lentelės viduryje, o buvo pripratusi uodegaitėje tupėti. Kaip minėta, reikaliukai gerėja. Ateičiai turime gerų perspektyvų. Klubo vadovybės — pirm. A. Vakselio ir vicepirm. sporto reik. Kepenio — daug gražaus darbėlio laukia.

Atletų Klubas, vadinasi, atjaunėja. Tačiau keistas kai kurių senųjų klubo narių boikotavimas. Pradžioje prikaišiota, kad jaunimas nesijungia ir šalinasi nuo senųjų, o dabar vėl negerai. Ir jtik tu kiekvienam!

Seniausia lietuviška sporto organizacija pasaulyje (įkurta 1903!) — Lietuvių Atletų Klubas per eilę metų nenukrypo nuo lietuviško kelio: rėmė visas mūsų patriotines organizacijas, pasižymėdamas kaip rimtas ir patikimas klubas. Tikėkime ir linkėkime ateityje šios rimties nepamesti!

Atletas

Sportas ar mokslas?

Harvardo univ. buvęs prezidentas J. B. Conant pareiškė viešą kritiką Amerikos mokyklų sistemai, kurioje dažnai sportas svarbesnis už mokslą. Sportas esąs perdėtas su skriauda mokslui; siūlo panaikinti mokyklų sporto komandų varžbas.

Darbininką parėmė

- Aukojo 1 dol.
- Pittsburgh, Pa.: A. Sikšnius, A. Marmokas, N. Baltrūnienė, J. Dailydėnas.
 - Philadelphia, Pa.: P. Krištonis, M. Mažeika.
 - Homestead, Pa.: W. Butch, P. Savolskis.
 - Įvairios vietos Pa.: C. Baltrušaitis, Dunmore, V. Romanas, Wilkes-Barre, J. Milkewicz, Minersville, R. K. Gruodis, Greencastle, J. Smolskis, N. Phila., C. Kaminskas, Vandergrift, A. Zaliaduonis, Munhall.
 - Dorchester, Mass.: V. Ivanaukas, U. Bender, Z. Petrauskas, M. Biknevičius.
 - Brockton, Mass.: E. Kelly, R. Cirokienė.
 - Worcester, Mass.: P. Kurlianskas, M. Pajaujienė, E. Mažukna, T. Treinavičius, V. Beliauskienė.
 - Hudson, Mass.: L. Volkavičius, C. Sebeika.
 - Norwood, Mass.: J. Avižinis, A. T. Venckus, M. Aidukonis.
 - So. Boston, Mass.: P. Kurapka, O. Gaputienė, E. Plechavičienė, A. Paulauskas, M. Naujovskas, prel. Pr. Virmauskis, J. Uždavinys, J. Valentukiewicz, A. Janušonis, J. Petrauskas, J. Kačinskas.
 - Įvairios vietos Mass.: P. Adomavičius, Athol, A. Simkus, Brighton, A. Marčiulionis, Haverhill, E. Nawazelski, Hanover, Iz. Vasyliūnas, Sommerville, J. Banys, Cambridge, L. Svenčionis, Lawrence, A. Virbickas, W. Lynn, C. S. Stamas, Lowell.

JONO IR ANGELINOS ANDRIULIŲ IR JŲ ŠEIMOS

MICHIGAN FARM SŪRIS

Fountain, Michigan

Jūs esate namuose ar kur keliaujate, visuomet reikalaukite Michigan Farm Sūrio. Šis sūris jau per ilgus metus gaminamas Jono ir Angelinos Andriulių ir jų šeimos, Fountain, Mich.

REIKALAUKITE TIK MICHIGAN FARM SŪRIO

Jeigu abejojate, paprašykite pamėginimui. Jūsų skonis jums pasakys. Mes norime, kad Jūs patys būtumėt sprendėjas. Mes esame labai dėkingi sūrio mėgėjams ir geresnėms krautuvėms, kad Jūs tiek išpopuliarinot MICHIGAN FARM SŪRĮ, kuris paliko visų mėgiamiausių. Mes pasižadame ir toliau jums gaminti tik patį geriausią sūrį.

MICHIGAN FARM CHEESE DAIRY, INC.

Vieninteliai šio sūrio gamintojai Fountain, Mich.

Aptarnavimui ir informacijai rytuose prašome kreiptis:

- PETER LISIAUSKAS 69-15 53rd Avenue, Maspeth, N. Y. Tel. TW 4-8087
- VICTOR ABECŪNAS 351 Park Street, New Britain, Conn. Tel. BA 3-1342
- JONAS JAKUBAUSKAS 634 N. Denison Street, Baltimore, Md. Tel. Longwood 6-262.
- MEČISLOVAS KAVALIJAUSKAS 24 Prospect Street, Hyde Park, Mass. Tel. Hyde Park 3-3975
- GEORGE GALŪNAS 1400 Caniff, Detroit, Mich. Tel. TO 8-7062
- STANLEY METRICK 1804 W. 47th Street, Chicago, Ill. Tel. Yards 7-8393
- JOHN SHURNA 5418 Soj Albany, Chicago, Ill. Tel. Grovehill 6-7783
- ALLAN STEWART 4310 No. Broad St., Philadelphia, Pa. Tel. Glazstone 5-1310

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA

Silver Bell Baking Co.

Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms vestuvėms ir pokyliams tortai

DALIA ir ALBERTAS RADŽIŪNAS, sav.

36-38-40 STAGG ST. BROOKLYN 6, N. Y.

Telefonas: STagg 2-5938

Lietuviškų produktų:

DUONOS, SŪRIŲ, DESRŲ, SKILANDŽIŲ

PETRO LISIAUSKO

krautuvė

64-09 Clinton Avenue, Maspeth 75, N. Y. Tel. TW 4-8087

Priimami užsakymai vestuvėms ir pobūviams
Perkant didesniais kiekiais pristatoma į namus nemokama.

WHITE HORSE TAVERN

baras - restoranas

FRANAS BRUCAS, savininkas

86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven 21, N. Y. Tel. Virginia 6-9519

Salė vestuvėm, susirinkimam ir kitiem pobūviams

Salėje gali tilpti 100 dalyvių

PAUL'S RESTAURANT

LIQUORS — BEER — WINES

SKANŪS LIETUVISKI UŽKANDŽIAI

Šeštadieniais ir sekmadieniais

griežia J. Mortotalčio lietuviškas orkestras

Sav. P. VIŠNIAUSKAS

31 Spring St., New Britain, Conn. Tel. BA 3-9771

JUOZO IR IZABELĖS MISIŪNŲ

RAY'S LIQUOR STORE

Galima gauti įvairiausias rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų. Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.
103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: VIRginia 3-3544

REPUBLIC Wine & Liquor Store

322 Union Ave. Brooklyn 11, N. Y.

Tel.: EV 7-2089

Sav. M. ir J. JOKUBAČIAI

Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų šventėms bei kitokioms progoms

ROMAN FUNERAL CHAPEL

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES J. RAMANAUSKAS

1113 Mt. Vernon St. Philadelphia 23, Pa.

POplar 5-4110

KARLONAS

FUNERAL HOME

280 Chestnut Street New Britain, Conn.

Tel. BA 9-1181

CARROL FUNERAL HOME, Inc.

PETRAS KARALIUS, savininkas

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS IR BALZAMUOTOJAS

74 Providence Street

WORCESTER, MASS

PL 4-6757

PL 4-1165

DIRSA FUNERAL HOME

Joseph J. & Johanna H. Dirsas

51 PROVIDENCE STREET

WORCESTER 4, MASS

PLasant 4-3501

PLasant 4-3865

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS, jaunas ir puikus lietuvis — naujose patalpose — skausmo valandoje suteikia puikų patarnavimą

Edward A. Zigas FUNERAL HOME

540 East Street, New Britain, Conn.

Tel.: BA 9-2242 — 9-9336

Aptarnauja NEW BRITAIN, WATERBURY ir HARTFORD, Conn.

NEW YORKO NAUJIENOS

Klaipėdos krašto atvadavimą surengė Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijos valdyba ir Mažosios Lietuvos Rezistencinio Sąjūdžio prezidiumas sausio 15. Minėjimas įvyko Brooklyne šv. Jono parapijos (evangelikų) salėje, 197 Maujer St. Sveikinimo žodį tarė Lietuvos gen. konsulas J. Budrys, vienas iš Klaipėdos atvadavimo pagrindinių vykdytojų. Ilgesnę kalbą pasakė J. Audėnas, Lietuvos Laisvės Komiteto narys.

Operetės chorui, susižeidusio dirigentui muz. Mykolui Cibui, laikinai vadovauja muz. Vytautas Strolija. Repeticijos vyksta kiekvieną penktadienį 8 val. vak. piliečių klubo salėje Brooklyne.

Kun. Matas Čyvas iš Amsterdam, N. Y., buvo atvykęs į New Yorką ir apsilankė Darbininko redakcijoje.

Pranas ir Ona Narvydai, gyv. 542 Lorimer St., Brooklyn 11, N.Y., sausio 11 d. savo šeimos ir artimųjų ratelyje kukliai atšventė 50 metų moterystės gyvenimo sukaktį. Pranas Narvydas yra daugelį metų po antrojo Pasaulinio karo padėjęs atvykti į šį kraštą ir visą laiką uoliai reiškėsi visuomeninėje veikloje.

Dr. Vytautas Vygantas, Pax Romana pirmininkas, jau grįžo iš Afrikos, Kongo, kur dalyvavo Pax Romana surengtame seminare. Iš kelionės jis prisinešė Darbininkui porą idėjų atvirukų. Vienas telpa šio numerio "Kūrybos priede".

Liet. Fronto Bičiulių New Yorko skyrius susirinkimas šaukiamas sausio 21 d. 6 val. vakare Rūtos Zukaitės bute, 1148 Glenmore Ave., Brooklyn 8, N. Y. Vieta pasiekiamą požeminiu 8th Ave. traukiniu (išlipti Grant Ave. stotyje). Programoje V. Vaitiekūno paskaita: Literatūra šio meto okupuotoje Lietuvoje.

Motery Vieniybės New Yorko skyrius iš savo santaupų kaip Kalėdinę dovaną paskyrė Balfui 25 dol. ir Vasario 16 gimnazijai 35 dol.

Dainavos jaunimo stovyklai piniginio vjaus laimėjimų knygeles prašome gražinti iki sausio 20 d. New Yorko JS globos komiteto pirm. Vyt. Vėbeliūniui, 100-21 89th Ave., Richmond Hill 13, N. Y.

Išnuomojami 5 gražūs kambariai, be apšildymo, suaugusiems Ridgewode, geras susisiekimas Skambinti HY 1-8781.

Parduodamas naujai atremontuotas 7 kambarių namas su visais patogumais prie labai gero susisiekimo. Kreiptis laišku: Jonas Žulpa, 53 Clinton St., Homer, N. Y.

BOSTONO mišraus choro moterų trijo. Alė Dausienė, Vida Mališauskaitė, Irena Mickūnaitė.

NAUJA VALDYBA NAUJUOSE PASTATUOSE

Viena didžiausių ir finansiskai stipriausių Kearny lietuvių draugijų — Lietuvių Katalikų Bendruomenės Centras — sausio 9 įvykusiame metiniame narių susirinkime išsirinko 1961 valdybą. Į ją įėjo: pirm. J. Belzas (vietoje Andr. Salvest), vice-pirm. J. McShulskis (vietoje P. Bagdon), reikalų vedėju Ch. Alicks (vietoje J. Belzos), protokolų sekretorium J. Mėlynis, išdėninku St. Przychacki (vietoje Ed. Stadoliskio) ir maršalka P. Gibbas.

Naujamajai valdybai sunkūs uždaviniai prieš akis: salės patalpų padidinimas, pagražinimas, moderniškos virtuvės įrengimas ir k. Remonto darbai prasidės vasario pradžioje ir baigsis balandžio viduryje. Tai-

LF Bičiulių JAV Rytų kraščio sąskrydis šaukiamas vasario 11 Free Baltic House, 131 East 70th St., New York. Sąskrydžio darbotvarkė bus vykdoma atskirose sekcijose — kultūros, šalpos, Lietuvos nepriklausomybės reikalų. Aptartų sekcijose klausimų išvados bus priimtose bendrame posėdyje. Taip pat bus viešos diskusijos tema: tremties 15 metų laimėjimai ir jų vedamosios idėjos.

Motery Vieniybės 27-tas metinis balius įvyks balandžio 8 d., 8:30 val. vakare Knights of Columbus salėje, 616 Jamaica Ave. (kampas Hale St.), Brooklyn, N. Y.

Vytautas Vėbeliūnas, gyv. Richmond Hill, N. Y., jau penkeri metai dirba kaip viešas sąskaitininkas (public accountant) New Yorko valstybėje. Jis neseniai išlaikė federalinius egzaminus ir gavo teisę atstovauti ir ginti savo klientus mokesčių (taksu) reikalais visose JA Valstybėse.

KEARNY, N. J. Išauš gražus pavasaris, sužydės Hudsono parko medžiai, o prie parko prisiglaudęs Lietuvių Katalikų Bendruomenės Centras pasipuoš gražiais pastatais ir apšvietimu. Užrašas "Lithuanian Catholic Community Center" liudys, jog čia lietuvių židiny, kuriuo džiaugsis ir naudosis ne tik mūsų tautiečiai, bet ir kitataučiai.

Tenka stebėtis draugijos narių solidarumu ir reikalo supratimu. Tai rodo, jog draugija yra vieninga ir savo interesus saugo, o taip pat užsibrėžtų tikslų ryžtingai siekia.

Salės perdėrimas, pagražinimas ir visa kita atsiesis apie 40-45,000 dol. Tai nemaža pinigų suma. Reikės gerai pasitempti ir darbo įdėti, kad investuoti pinigai grįžtų.

MOKSLEIVIŲ ATEITININKŲ IDEOLOGINIAI KURSAI BOSTONE

Gruodžio 29,30 ir 31 So. Bostono lietuvių par. salėje įvyko N. Anglijos moksleivių ateitininkų ideologiniai kursai. Kursuose dalyvavo moksleivių ateitininkų iš Bostono, Brocktono, Worcesterio, Putnamo ir Kennebunkporto — viso apie 20 asmenų. Kursus organizavo ir jiems vadovavo Dalia Skudžinskaitė - Ivaškiene ir jos pagalbininkė stud. Irena Lendraitytė. Joms gražiai talkininkavo Bostono moksleivių ateitininkų Maironio kuopa.

Kursuose buvo tokios paskaitos: stud. Aurelijos Kucinaitės — Ateitininkas savo aplinkoje; stud. Irenos Lendraitytės — Santykiai tarp kuopos, kuopos valdybos, kuopos dvasios vado ir kuopos globėjo; stud. Eligijaus Sužiedėlio — Kas yra ateitininkas. Buvo taip pat kolektyvinis pasikalbėjimas, pasiskirsčius į tris grupes, apie pirmininkavimą ir sekretoriavimą susirinkimui, vadovaujant D. Ivaškienei, Irenai Lendraitytei ir Eligijui Sužiedėliui. Toliau sekė D. Ivaškienės paskaita — Kas yra komunizmas ir kokiomis priemonėmis jis siekia savo tikslo; kun. V. Paulausko

— Religijos vaidmuo jaunuolio gyvenime, kun. V. Paulausko — Dabartinė kova tarp komunizmo ir laisvojo pasaulio ir koks ateitininkijos vaidmuo šioje kovoje; kun. J. Žuromskio — Ateitininkas Lietuvoje ir čia Amerikoje; Juozo Leimono — Konkretūs komunizmo veiklos metodai; inž. Mykolo Pakščio — Profesijos pasirinkimas ir pasiruošimas studijoms ir Antano Mažiūlio — Lietuvio charakteris ir tautiško išlaikymas.

J. Mėlynis

NAAB POLD, esty tenoras, dainuoja baltų koncerte Bostone sausio 20.

BOSTONO ŽINIOS

Mišraus choro banketas bus sausio 22, sekmadieni. lietuvių piliečių klubo salėje. Meno programą išpildys solo J. Tuorienė, moterų trio, vyrų choras ir k. Diriguoja muz. Julius Gaidelis, mišraus choro vadovas. Po programos bus užkandžiai prie baro, laimėjimai, staigmenos. Šokiams gros F. Smito orkestras. Bilietai po 2.50 dol. Pradžią 5 val. popiet. Visi maloniai kviečiami atsilankyti ir paremti choro pastangas palaikyti lietuvišką dainą.

Adv. Jonas Grigalius su žmona ir dukterim Janet sausio 20 vyksta į Washingtoną dalyvauti prezidento John F. Kennedy inauguracijoje, į kurią yra gaves kvietimą. Ad. J. Grigalius rinkimų metu vadovavo lietuvių demokratų grupei, kuri Bostone ir jo apylinkėse ragino į prezidentus rinkti John F. Kennedy. Būdamas Washington, advokatas J. Grigalius dalyvavo pagerbime senatoriaus Theodore E. Greene, kuris buvo garbės pirmininku tautinių grupių padalinio demokratų partijos komitete. Adv. J. Grigalius yra to komiteto narys.

Onos Ivaškienės tautinių šokių grupė sausio 7 buvo pakviesta ir į Dedham mergaičių akademiją, kurioje mokosi adv. J. Grigalius dukrelė. Pakviesta jos iniciatyva ir paraginimu. Buvo pademonstruoti lietuvių tautiniai šokiai, liaudies dirbiniai bei valgiai. Parodėle daugiausia rūpinosi F. Karosienė. Akademijos mergaitės labai domėjosi ir savo draugei lietuvaitei reikė padėką už pakvietimą.

Stepono ir Valentino Minų radijo valandėlė vasario 5 lietuvių piliečių klubo salėje ruošia talentų popietę. Kas norėtų dalyvauti, prašomas registruotis jau dabar: dainuoti, šokti, groti kuriuo nors muzikos instrumentu ir k. Registruotis galima Baltic Florist užėinant į krautuve (502 Broadway) arba paskambinant telefonu AN 8-0489.

Radijo programos

BOSTONO LIETUVIŲ RADIJO VALANDA
ved. Jonas J. Romanas, sr. WHIL — 1430 kil. Medford, Mass.
Sekmadien. nuo 11 iki 12 vid.

LAISVĖS VARPAS
ved. P. Vėžnis
WKOX — 1190 kil. Farmingham, Mass.
Sekmadienį nuo 8 iki 9 val. ryte.

RADIJO PROGRAMA
ved. Step. Minkus, Boston, Mass.
WLYN — 1360 kilocycles
Sekmadien. nuo 1:30 iki 2 p.p.

VYČIŲ PROGRAMA
WLOA — 1550 kil. Braddock, Penn.
Sekmadien. nuo 1:30 iki 2 p.p.

LITHUANIAN MELODIES
ved. Ralph J. Valatka
WOLB — 1400 kil., Detroit, Mich.
Seštad. nuo 5 iki 5.30 popiet.

Priešnamiausiomis kainomis su labai gerom išimokėjimo sąlygom ir pristatymu į vietą iš ONOS IVAŠKIENĖS

BALDŲ KRAUTUVĖS
galima gauti butul moderniški baldai, įvairios lempos, vaikams lovutės, virtuvės reikmenys ir k.
LITHUANIAN FURNITURE CO.
366 West Broadway, So. Boston 27, Mass.
Off. Tel.: AN 8-4618
Res.: AN 8-5961
Krautuovėje galima gauti DARBININKĄ, prašyti prenumeratą arba užsisakyti naujai.

VAITKUS FUNERAL HOME
197 WEBSTER Ave.
PRANAS VAITKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS ir BALSAMUOTOJAS
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermentimis dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

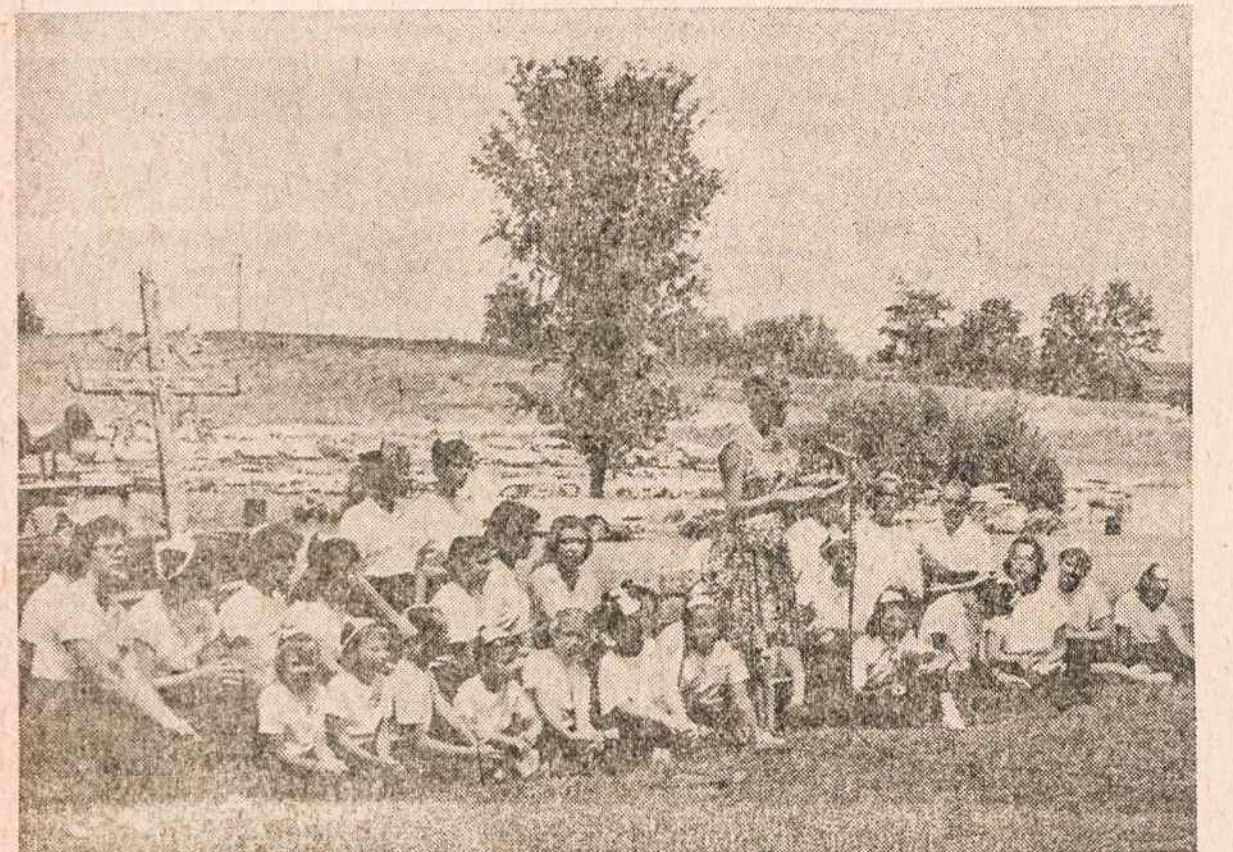
NEW YORK
Since 1889
OUR ONLY STORE
We Deliver Anywhere
We Telegraph Flowers Anywhere
Weddings & Funerals our specialty
LASKAS FLOWERS
"FLOWERS FOR EVERY OCCASION"
270 BROADWAY
BROOKLYN 11, N. Y.
Phone: Evergreen 4-8859
7281

LAIDOJIMO DIREKTORIAI
Tel. Evergreen 7-4335
Stephen Aroniskis (ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNIŠKA KOPLYČIA
423 METROPOLITAN AVE.
BROOKLYN, N. Y.

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas (BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
M. P. BALLAS — Directorius
ALB. BALTRONAS - BALTON — Reikalų Vedėjas
660 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC

Evergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS BALSAMUOTOJAS
231 BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS - Šalinskas
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiame garbingas laidotuves Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventiliacija
Tel. Virginia 7-4499

15 JAUNIMO stovyklos Dainavoje. Ar esi prisidėjęs prie vjaus stovyklai patobulinti? Vajus balglasi sausio 20. Siųsk savo auką adresu: V. Vėbeliūnas, 1002-21 89 Ave., Richmond Hill 13, N. Y.

A. ANDRIUSKEVIČIUS
LAIKRODININKAS - JUVELYRAS
Aukšas, Sidabras, Deimantai
Laikrodžiai
485 GRAND STREET
Brooklyn 11, N.Y. EV 4-2318

Stephen Bredes, Jr.
ADVOKATAS
37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
Tel. APplegate 7-7083

Tel.: APplegate 7-0349 Sav. V. ZELENIS
BANGA TELEVISION
34-23 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. Y.
NAUDOKITES PROGA!
• Fedders (geriausias rūšies) oro vėsintuvai. Zemiau sezono kainos
• 40% nuolaidos vokiškiems Blaupunkt radio bei stereo HI-FI aparatams
• Dideli atpigūnimai aukščiausiai įvertintoms Admiral ir Motorola 23 inčų televizijoms, bei stereo HI-FI
Nemokamai dovanos su kiekvienu pirkiniu
Televizijos, HI-FI bei vokiškų aparatų taisymas atliekamas RCA kvalifikuoto techniko
Darbo valandos: kasdien iki 7 val. vak.; penktad. iki 9 val. vak.